

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 3061-31/2018-16

Datum: 11. 3. 2019

JAVNA VERZIJA

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: Agencija), izdaja v senatu pod predsedstvom Andreja Matvoza, ob sodelovanju Francija Pušenjaka in mag. Karle Pinter kot članov senata, na podlagi 12. in 12.o člena v povezavi s tretjim odstavkom 46. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence¹ (v nadaljnjem besedilu: ZPOmK-1), v zadevi presoje priglašene koncentracije pridobitve skupne kontrole podjetja SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: SAVA), ki ga zastopa izvršni direktor Gregor Rovanšek in podjetja Hoteli Bernardin d.d. Portorož (v nadaljevanju: Hoteli Bernardin), Obala 2, 6320 Portorož – Portorose, ki ga zastopata predsednik uprave Rajko Rešek in član uprave Mandič Dušan, na zahtevo pooblaščenice Odvetniške družbe Zdolšek, Miklošičeva 5, 1000 Ljubljana, na nejavni seji dne 11. 3. 2019, naslednjo

ODLOČBO

1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni koncentraciji podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana in Hoteli Bernardin d.d. Portorož, Obala 2, 6320 Portorož – Portorose, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.
2. Med postopkom niso nastali posebni stroški.

Obrazložitev:

I. PRIGLASITEV IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija je dne 9. 10. 2018 prejela priglasitev koncentracije² iz katere izhaja, da podjetje SAVA pridobi izključno kontrolo nad podjetjem Hoteli Bernardin z (i) nakupom delnic ciljnega podjetja in (ii) prevzemom delnic ciljnega podjetja iz stečajne mase na podlagi 2. točke prvega odstavka 374. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju³ (v nadaljevanju: ZFPPIPP). Iz vloge za priglasitev izhaja, da na navedeni način namerava podjetje SAVA postati imetnik 100,00 % delnic podjetja Hoteli Bernardin in tako pridobi izključno kontrolo nad podjetjem.⁴
2. Podjetje SAVA je bila sprva lastnica 9,1 % deleža podjetja Hoteli Bernardin (1.468.221

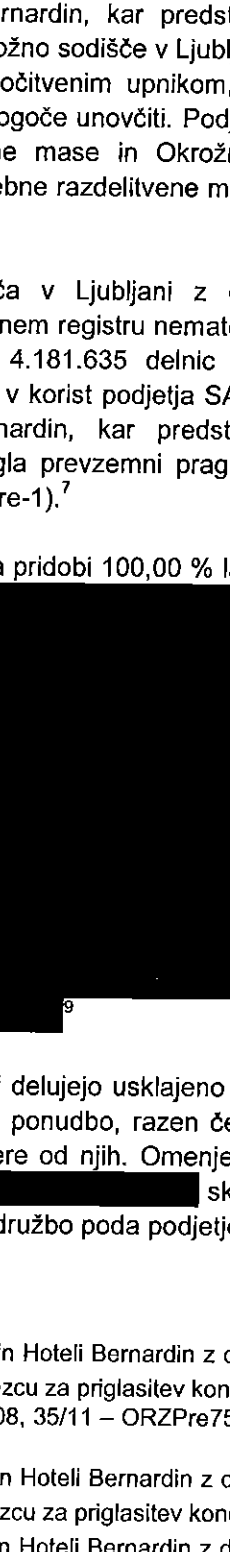
¹ Uradni list RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12, 39/13 Odl.US: U-I-40/12-31, 63/13 ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17.

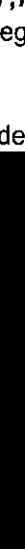
² Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1.

³ Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C in 54/18 – odl. US.

⁴ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 8.10.2018, ki ga je Agencija prejela 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

delnic). Hkrati je podjetje SAVA na podlagi danega posojila upnik terjatev do družbe NFD Holding, d.d., zoper katero je bil dne 6. 1. 2015 uveden stečajni postopek, ki se vodi pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani pod opr. št. 3055/2014. Nekatere terjatve prevzemnega podjetja do podjetja NFD Holding so bile zavarovane z zastavno pravico podjetja SAVA na 4.591.743 delnicah podjetja Hoteli Bernardin, kar predstavlja 28,6 % delež osnovnega kapitala podjetja Hotelov Bernardin. Okrožno sodišče v Ljubljani je dne 16. 4. 2018 skladno s 374. členom ZFPPIPP objavilo poziv ločitvenim upnikom, da dajo soglasje za prevzem premoženja iz stečajne mase, ki je ni mogoče unovčiti. Podjetje SAVA, je podalo soglasje k prevzemu tega premoženja iz stečajne mase in Okrožno sodišče v Ljubljani je dne 21. 8. 2018 izdalo sklep o razdelitvi posebne razdelitvene mase na podlagi končnega načrta razdelitve mase z dne 9. 8. 2018.⁵

3. Na podlagi sklepa Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 21. 8. 2018, ki je postal pravnomočen 7. 9. 2018, je bila v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev opravljena dne 1. 10. 2018 preknjižba 4.181.635 delnic in dne 3. 10. 2018 preknjižba 410.108 delnic podjetja Hoteli Bernardin v korist podjetja SAVA, ki je tako postala imetnica 6.059.964 delnic podjetja Hoteli Bernardin, kar predstavlja **37,76 %** delež kapitala navedenega podjetja, s čimer je presegla prevzemni prag iz drugega odstavka 7. člena Zakona o prevzemih⁶ (v nadaljevanju: ZPre-1).⁷
4. Priglasitelj je navedel, da ima namero, da pridobi 100,00 % lastniški delež in s tem izključno kontrolo nad podjetjem Hoteli Bernardin.

5. Na podlagi 15. člena ZPre-1 so osebe, ki delujejo usklajeno in skupaj dosežejo prevzemni prag, solidarno zavezane dati prevzemno ponudbo, razen če se sporazumejo, da bo dala prevzemno ponudbo samo ena ali nekatere od njih. Omenjene družbe so ob upoštevanju navedenega člena ZPre-1 sklenile sporazum, v katerem se strinjajo, da prevzemno ponudbo za ciljno družbo poda podjetje SAVA.¹⁰

⁵ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

⁶ Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI, 1/08, 68/08, 35/11 – ORZPre75, 105/11 – odl. US, 10/12, 38/12, 56/13, 63/13 – ZS-K, 25/14 in 75/15.

⁷ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

⁸ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, Priloga 2 k Obrazcu za priglasitev koncentracije.

⁹ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

¹⁰ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

6. Agencija je priglasitev nemudoma pregledala in ugotovila, da je nepopolna v smislu posredovanja elementov priglasitve, ki jih natančneje določa na podlagi 6. odstavka 43. člena ZPOmK-1 sprejeta Uredba o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije podjetij (Ur. l. RS, št. 36/09 in 3/14; v nadaljevanju: Uredba). Priglasitelj je vlogo dopolnil in jo je Agencija prejela v roku dne 12. 12. 2018, 31. 1. 2019 in 18. 2. 2019¹¹.
7. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah¹² je priglasitelj dne 8. 10. 2018 plačal upravno takso po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 evrov.¹³

1.1. Lastništvo podjetja SAVA in podjetja v katerih ima podjetje SAVA lastniške deleže

8. York je podjetje, ki ima na dan 31. 12. 2017 v lasti 41,74 % delnic podjetja SAVA, sam pa je pod kontrolo podjetja York Capital Management Global Advisors LLC, 67 FIFTH AVENUE, NEW YORK, 10153 New York, ki je registrirano za svetovanje za kapitalske trge, in je globalno alternativna investicijska družba, katere glavna dejavnost je iskanje investicijskih priložnosti. Kontrolo nad njim izvaja fizična oseba James Gerard Dinan. Podjetje York se osredotoča zlasti na podjetja v slabšem finančnem stanju. Dne 20. 9. 2017 je podjetje York na območju Republike Slovenije ustanovilo hčerinsko podjetje York Global Finance poslovne dejavnosti in storitve, d.o.o., katere 100 % lastnik je hčerinsko podjetje ima v lasti terjatve, podjetja Državna založba Slovenije, založništvo in trgovina, d. d. (v nadaljevanju: DZS). Podjetje Podjetje DZS ima 45,79 % lastniški delež v kapitalu podjetja Terme Čatež, d.d. (v nadaljevanju: Terme Čatež), ki pa imajo v lasti 100,00 % lastniški delež v podjetju Marina Portorož, d.d.¹⁴ (v nadaljevanju: Marina Portorož), obe navedeni podjetji sta aktivni na področju turizma. DZS ima poleg navedenih lastniških deležev še 0,26 % lastniški delež v podjetju Hoteli Bernardin, ki predstavlja ciljno podjetje v koncentraciji. Podjetja Terme Čatež ima še 100,00 % lastniška deleža v podjetju M KAPITAL, d.d. Portorož in v podjetju M NALOŽBE, d.d. Portorož, ter 95,31 % lastniški delež v podjetju DEL NALOŽBE, d.d., Čatež ob Savi. Podjetje York je 100,00 % lastnik podjetja Publius S.a r.l. s sedežem v Luksemburgu in le-ta 40,00 % lastniški delež podjetja BIDIGITAL naložbe d.o.o., slednji pa ima 100,00 % lastniški delež podjetja Big Bang, d.o.o.¹⁵

9. Podjetje SDH je nastal z dnem uveljavitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu¹⁶ (v nadaljevanju: ZSDH-1), in sicer dne 26. 4. 2014, s prevzemom pristojnosti in obveznosti s strani Slovenske odškodninske družbe d.d. in tako nadaljuje z upravljanjem kapitalskih naložb v lasti SDH in Republike Slovenije na dan 31. 12. 2017 ima v lasti 22,56 % delnic podjetja SAVA, 43,00 % lastniški delež v Casino Bled, d.d., 20,00 % lastniški delež v

¹¹ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7, 3061-31/2018-8, Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki jo je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-10 in Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 15. 2. 2019, ki jo je Agencija prejela 18. 2. 2019 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-11.

¹² Uradni list RS, št. 106/10; 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš.

¹³ Dokument št. 3061-31/2018-1 z dne 9. 10. 2018, priloga 1 Potrdilo o plačilu upravne takse.

¹⁴ Javna agencija Republike Slovenije je dne 7. 12. 2018 izdala odločbo št. 3061-35/2018-7 na osnovi katere izhaja, da sta podjetji Adventura holding, upravljanje družb, d.d. (50,00 %) in Glen trgovsko podjetje, d.o.o. (50,00 %) pridobili 100,00 % lastniški delež nad podjetjem Marina Portorož. V uradnem registru, ki ga vodi AJPES sprememba še ni razvidna, zato Agencija domneva, da še ni prišlo do dokončne realizacije in s tem spremembe lastništva.

¹⁵ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije, spletna stran AJPES <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=691515> in javno dostopni podatki.

¹⁶ Zakon o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14).

podjetju **HIT, d.d. Nova Gorica**, 9,00 % lastniški delež v podjetju **KRKA, d.d.**, 11,74 % lastniški delež v podjetju **ADRIA Turistično podjetje d.o.o.** (83,20 % lastniški delež navedenega podjetja je v lasti **D.S.U., družba za svetovanje in upravljanje, d.o.o.**, katere 100,00 % lastniški delež ima **Republike Slovenije**) in 39,43 % lastniški delež v podjetju **Unior, d.d.** Vsa štiri navedena podjetja v predhodnem stavku so aktivna na področju turizma. V tem delu omenjamo tudi 28,09 % lastniški delež SDH v podjetju Zavarovalnice Triglav, d.d. (v nadaljevanju: **TRIGLAV**), saj ima omenjeno podjetje tudi neposredno 3,16 % lastniški delež v podjetju **SAVA**. Odvisno podjetje podjetja SDH je podjetje Poslovni sistem za avto Trgovina na debelo in drobno z avtomobili, rezervnimi deli in materialom d.o.o., Ljubljana in Elektrooptika, d.o.o., Ljubljana, ter **GIO d.o.o.**, Ljubljana v likvidaciji.¹⁷

10. Osnovna dejavnost podjetja **Kapitalska družba, d.d.** (v nadaljevanju: **KAD**) je zagotavljanje dodatnih sredstev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje z upravljanjem lastnega premoženja ter z upravljanjem Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Upravlja tudi druge dejavnosti, povezane z upravljanjem premoženja in storitve, povezane s podporo upravljanju premoženja. Dejavnosti podjetja **KAD** so določene z zakonom in statutom podjetja. Podjetje **KAD** ima v lasti 22,56 % delnic podjetja **SAVA** in hkrati tudi **odvisno podjetje Modra zavarovalnica d.d.**, ki upravlja vzajemne pokojninske sklade in je največja izplačevalka dodatnih pokojnin na območju Republike Slovenije. Poleg omenjenih podjetij pa ima podjetje v lasti tudi lastniške deleže v podjetjih, ki so povezana s turistično dejavnostjo na območju Republike Slovenije. **KAD** ima tako 2,75 % lastniški delež v podjetju **Casino Bled, d.d.**, 15,07 % lastniški delež v podjetju **Casino Portorož, d.d.**, 18,75 % lastniški delež v podjetju **Union Hoteli**¹⁸, 20,32 % lastniški delež v podjetju **HIT, d.d.**, Nova Gorica, 10,65 % lastniški delež v podjetju **KRKA, d.d.**, 23,79 % lastniški delež v podjetju **Terme Čatež**, 24,79 % lastniški delež v podjetju **Terme Olimia, d.d.** in 5,55 % lastniški delež v podjetju **Unior, d.d.**¹⁹

11. Osnovna dejavnost podjetja **TRIGLAV** je zagotavljanje nezgodnega in požarnega zavarovanja, zdravstvenega zavarovanja (razen obveznega zdravstvenega zavarovanja), zavarovanja na potovanjih, premoženjskega zavarovanja, zavarovanja vozil in plovil ter zavarovanje prevoza blaga, zavarovanja denarnih izgub, zavarovanja odgovornosti in pozavarovanja. Za navedene dejavnosti je podjetje **TRIGLAV** v skladu z drugim odstavkom 7. člena Zakona o zavarovalništvu²⁰ (v nadaljevanju: **ZZavar-1**) pridobilo od štiriindvajsetih vrst zavarovanja dovoljenje za opravljanje dvaindvajsetih vrst zavarovanja. Podjetje **TRIGLAV** ima v lasti 3,16 % delnic podjetja **SAVA** in v lasti 71,87 % **Skupne pokojninske družbe d.d. Ljubljana**, ki ima v lasti 0,29 % delnic podjetja **SAVA** in hkrati upravlja **Obvezniški skupni pokojninski sklad z zajamčenim donosom**, ki ima v lasti 3,67 % delnic podjetja **SAVA**. Podjetje **TRIGLAV** ima poleg **Skupne pokojninske družbe d.d., Ljubljana** v lasti tudi 100,00 % delnic podjetja **Pozavarovalnica Triglav RE, .d.d.**, ki ima dovoljenje za opravljanje štiriindvajsetih vrst zavarovanj. V segmentu upravljanja premoženja ima v lasti 67,50 % podjetja **Triglav Skladi, družba za upravljanje, d.o.o.**, ki je družba za upravljanje premoženja, osnovna dejavnost družbe pa je upravljanje investicijskih skladov, individualno upravljanje premoženja strank in investicijsko svetovanje. Podjetje **TRIGLAV** ima 3,52 % lastniški delež v podjetju **Unior, d.d.**, 1,18 % lastniški delež v podjetju **KRKA**,

¹⁷ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij **SAVA** in **Hoteli Bernardin** z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije, spletna stran **AJPES** <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=691515> in javno dostopni podatki.

¹⁸ Podjetje **KAD** v letu 2001 sklenilo sporazum s podjetjem **ACH d.d.**, ki ima v lasti 75,37 % delnic podjetja **Union Hoteli**. Podjetje **ACH d.d.** je bilo preoblikovano v tri sklope od katerih je za obravnavano koncentracijo ključnega pomena podjetje **Axor holding, upravljanje družb, d.d.**, ki je po prenehanju delovanja podjetja **ACH d.d.** 13.9.2017 postalo lastnik delnic, ki so bile pred tem v lasti **ACH d.d.**

¹⁹ Spletna stran **AJPES** <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?malticna=5986010000> in javno dostopni podatki.

²⁰ Zakon o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15).

d.d.²¹

12. **SDH** ima v lasti **28,9 %** delnic obvladujočega podjetja **TRIGLAV** in Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju: **ZPIZ**) ima v lasti **34,47 %** delnic obvladujočega podjetja **TRIGLAV**, ki jih upravlja podjetje **KAD. Republika Slovenija** pa ima poleg že navedenih deležev preko **KAD** in **SDH** še dodatni **7,21 %** lastniški delež v podjetju **KRKA, d.d.**²²
13. Podjetji **SDH** in **KAD** večino svojih prihodkov od prodaje ustvarita na območju Republike Slovenije. Po navedbah podjetja **SDH** kapitalske naložbe države niso del skupine **SDH**, saj vsa podjetja prosto in svobodno nastopajo na trgu, ne da bi bila s strani **SDH** kakorkoli omejena ali koordinirana. Glede na navedbe podjetja **SDH** s kapitalsko naložbo države (naložbe, ki so v lasti **SDH**, in naložbe Republike Slovenije, ki jih upravlja **SDH**) ne tvorijo ekonomske celote z **SDH** oziroma med seboj, zato jih ni treba upoštevati pri presoji predmetne koncentracije, kar bo natančneje obrazloženo v nadaljevanju. Podjetji **KAD** in **Modra Zavarovalnica, d.d.** (katere 100 % lastniški delež ima **KAD**) imata lastninsko pravico nad nepremičnino po pogodbi, ki je bila sklenjena dne 18. 9. 2018 za kompleks **Resort San Simon**, ki se nahaja v Izoli, in ki obsega 71.495 m² površin, 2 hotela, 5 dependans, skupaj 205 sob s 406 ležišči, gostinske objekte, in sicer 2 restavraciji, bar, 2 bara na plaži in 2 bistroja, wellness prostor in parkirna mesta, skupaj z drugimi nepremičninami in premičninami, ki so del kompleksa **Resort San Simon**. Podjetje **KAD** je tako lastnik premičnega premoženja, ki se nahaja v objektih, ki obsegajo 71.495 m² površin in neopredmetenega osnovnega sredstva **blagovne znamke Simonov zaliv, San Simon Hotel Resort** in **Hotel Mirta**.²³
14. Po podatkih priglasitelja ima **obvladujoče podjetje SAVA** v lasti 99,05 % lastniški delež v podjetju **Sava Turizem, d.d.**, 100,00 % lastniški delež v podjetju **Sava TMC, d.o.o.**, 100,00 % lastniška deleža v podjetju **Sava Zdravstvo, d.o.o.** in 85,00 % lastniški delež v podjetju **Cardial, d.o.o.** (dejansko obstaja 100,00 % obvladovanje podjetja, saj je 15,00 % delež v podjetju predstavljajo lastne delnice, kar pomeni v lasti podjetja **Cardial, d.o.o.**).²⁴ Priglasitelj je navedel da je podjetje **Sava Zdravstvo d.o.o.** v mirovanju (ne posluje in nima prometa). Ustanovljena je bila dne 24. 4. 2013 in sicer za morebitne projekte na področju zdravstva, vendar je od ustanovitve dalje v mirovanju. Podjetje **Cardial, d.o.o.**, deluje na področju zdravstvene dejavnosti namenjena delovanju diagnostičnega centra s koncesijo na področju kardiologije ter različnimi samoplačniškimi ambulantami z namenom dopolnitve dejavnosti zdravstva. Zavod **SEIC, Srednjeevropski izobraževalni center, Moravske Toplice**, je bilo ustanovljeno leta 2016. Ustanoviteljici sta bili podjetji **Sava Turizem, d.d.**, in podjetje **Cardial, d.o.o.**, vsako podjetje ima 50,00 % lastniški delež. Namen Zavoda je zagotoviti usposabljanja in izobraževanja s ciljem dviga usposobljenosti kadrov v hotelirstvu in zdravstvu. Podjetje **SAVA** ima tudi **16,32 %** lastniški delež v konkurenčnem podjetju **Istrabenz holdinška družba, d.d.**
15. Priglasitelj ima v lasti odvisna podjetja **Sava Nepremičnine, d.o.o.**, **Ljubljana, Sava NRS, d.o.o.**, **Ljubljana** in **Sava Nova, d.o.o.**, **Zagreb** katera neposredno ne izvajajo dejavnosti na področju turizma in zdraviliškega zdravljenja, zato aktivnosti teh podjetij v nadaljevanju Agencija ne bo podrobneje obravnavala.

²¹ Spletna stran **AJPES** <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5063345000> in javno dostopni podatki.

²² Spletna stran **AJPES** <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5043611000> in javno dostopni podatki.

²³ Odločba Javne Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence št. 3061-13/2018-10 z dne 10. 5. 2018.

²⁴ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij **SAVA** in **Hoteli Bernardin** z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 10 v Obrazcu za priglasitev koncentracije.

1.2. Lastništvo podjetja Hoteli Bernardin in podjetja v katerih ima podjetje Hoteli Bernardin lastniške deleže

16. Podjetje **SAVA** ima na dan **3. 10. 2018** v lasti **37,76 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin, krati pa namerava pridobiti **61,08 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin, kot je podjetje navedlo v priglasitvi. Podjetje **DUTB**²⁵ pa ima v lasti **35,30 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin, podjetje **TRIGLAV** ima v lasti **3,43 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin. Agencija je že v predhodni točki zapisala, da sta ključna lastnika podjetja TRIGLAV podjetje SDH, ki ima v lasti **28,90 %** delnic podjetja TRIGLAV in podjetje ZPIZ, ki ima v lasti **34,47 %** delnic podjetja TRIGLAV, s katerimi upravlja **KAD**, samo podjetje **KAD** pa ima v lasti še dodatno **0,02 %** delnic podjetja TRIGLAV. Hoteli Bernardin imajo v lasti **0,17 %** lastnih delnic.²⁶ **Podjetje Hoteli Bernardin upravljajo s premoženjem podjetij Modre Zavarovalnice d.d. in KAD v okviru San Simon Hotel Resort in Hotel Mirta kot je navedeno v 13. odstavku predhodne točke te odločbe.**²⁷
17. Agencija je dne **30. 1. 2019** prejela s strani podjetja SAVA informacijo, da so na dan **31. 12. 2018** pridobili dodatnih **7,61 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin in imajo tako navedenega dne skupaj v lasti **45,40 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin. Glede na podpisano **Sporazum s podjetjem DUTB**, ki je stopil v veljavo **20. 12. 2018**. **Poleg podpisa sporazuma sta podpisnici podpisali dodatek 1. k sporazumu z dne 13. 11. 2018 in dodatek 2. k sporazumu z dne 13. 12. 2018**, saj namerava podjetje SAVA v prvem četrtletju leta 2019 pridobiti dodatnih **35,30 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin in tako imeti v lasti **80,70 %** delnic podjetja Hoteli Bernardin. Glede na aktivnosti upravnega odbora in izvršnega direktorja podjetja je njihov namen, da v bližnji prihodnosti pridobijo izključno kontrolo nad podjetjem Hoteli Bernardin in tako pridobijo **100,00 %** lastniški delež nad podjetjem Hoteli Bernardin.²⁸
18. Agencija bo glede na prihodnji namen podjetja v nadaljevanju upoštevala, da bo priglasitelj realiziral svojo namero in prevzel **100,00 % lastniški delež v podjetju Hoteli Bernardin in s tem pridobil izključno kontrolo nad podjetjem Hoteli Bernardin.**

1.3. Posredno lastništvo Republike Slovenije in terjatve

19. Podjetje **DUTB** poleg že navedenih **posrednih in neposrednih deležev Republike Slovenije** v sektorju turizma ima tudi **100,00 % lastniški delež v podjetju DUP Pohorje, d.o.o.**, **100,00 % lastniški delež v podjetju Thermana, d.d.**, **5,00 % lastniški delež v podjetju ISTRABENZ Holding, d.d.** in **4,06 % lastniški delež v podjetju Terme Olimia, d.d.** Poleg lastniških deležev podjetje DUTB upravlja s terjatvami podjetij, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo **Zdravilišče Rogaška zdravstvo hoteli turizem in upravljanje holding družb, d.d.** v višini **5 mio EUR**, **Kronex trgovina, gostinstvo turizem, d.o.o.** v višini **5 mio EUR**, **Rimske terme, zdravje, program dobrega počutja turizem, d.o.o.** - v stečaju **10 mio EUR**, **Dizajn hoteli družba za turizem, d.o.o.** v višini **5 mio EUR**, **Hočka koča,**

²⁵ Vlada Republike Slovenije je na podlagi Zakona o gospodarskih družbah (v nadaljevanju: ZGD-1) in Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (v nadaljevanju: ZUKSB) ustanovila Družba za upravljanje terjatev bank, d.d. dne 14. 2. 2013 ustanovila navedeno podjetje. Spletna stran AJ PES <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=546667> Prvi Statut Družba za upravljanje terjatev bank, d.d.

²⁶ Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, stran 4 v Obrazcu za priglasitev koncentracije in Poslovno poročilo podjetja Hoteli Bernardin za leto 2017.

²⁷ Odločba Javne Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence št. 3061-13/2018-10 z dne 10. 5. 2018.

²⁸ Dopolnitev vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki ga je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-10, stran 1.

gostinstvo in turizem, d.o.o. v višini 5 mio EUR, Istrabenz Turizem d.d., turizem in storitve v višini 25 mio EUR in Športni center Pohorje gostinstvo, turizem, šport, kmetijstvo in gozdarstvo, trgovina, storitve, d.o.o. – v stečaju 50 mio EUR.²⁹

II. PODREJENOST ZPomK-1

II.1. Koncentracija

20. ZPomK-1 v prvem odstavku 10. člena določa, da gre za koncentracijo podjetij pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem, in sicer (i) pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali delov podjetij ali (ii) kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje ali kadar eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij ali (iii) kadar dve ali več neodvisnih podjetij ustanovi skupno podjetje, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja z daljšim trajanjem.

21. Kontrolo nad podjetjem ali njegovim delom v smislu prejšnjega odstavka pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali delom podjetja, in sicer zlasti (i) lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja ter (ii) pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja.

22. Iz Prečiščenega besedila Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij³⁰ izhaja, da izključna kontrola obstaja, če lahko samo eno podjetje izvaja odločilni vpliv nad drugim podjetjem, pri čemer je potrebno ločiti dve vrsti izključne kontrole, (i) pozitivna izključna kontrola, ki jo ima podjetje v primeru, če lahko določa strateške poslovne odločitve drugega podjetja in (ii) negativna izključna kontrola, ki jo ima podjetje, ki lahko da veto na strateške odločitve v podjetju. Odločitve, bistvene za strateško gospodarsko ravnanje podjetja, vključujejo odločitve o vprašanih, kot so finančni načrt, poslovni načrt, glavne investicije ali imenovanje višjega vodstva in presegajo odločitve, ki so običajne za zaščito pravic manjšinskih delničarjev (npr. odločitve o bistvu skupnega podjetja, kot so na primer spremembe statuta, povečanje ali zmanjšanje kapitala ali likvidacija). Za koncentracijo gre tudi v primeru, ko ena ali več oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje, ali ko eno ali več podjetij bodisi z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali na kakršen koli drug način pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij. Sem sodijo tudi spremembe izključne kontrole v skupno kontrolo in obratno. V obeh primerih gre za tako spremembo oblike kontrole, ki lahko pomembno vpliva na obnašanje podjetja na trgu.

II.1.1. Upravljanje kapitalskih naložb podjetij SDH, KAD in REPUBLIKE SLOVENIJE

23. V skladu z v nadaljevanju ZSDH-1 je Republika Slovenija upravljanje svojih kapitalskih naložb prenesla na podjetje SDH. Namen zakona je zlasti doseči ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države in koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti podjetij SDH, KAD in Republike Slovenije, ki jih upravlja podjetje SDH, zaradi vzpostavitve preglednega sistema upravljanja naložb, stabilnega lastništva, zmanjšanja stroškov upravljanja in dolgoročnega povečanja donosnosti in vrednosti kapitalskih naložb za uresničitev gospodarskih in razvojnih ciljev ter ciljev javnega interesa.³¹ V skladu z 19. členom ZSDH-1 je podjetje SDH pristojen za upravljanje vseh naložb Republike

²⁹ Spletna stran DUTB http://www.dutb.eu/si/lastniske_nalozbe.aspx in <http://www.dutb.eu/si/terjatve.aspx>.

³⁰ UL EU C 95, 16. 4. 2008, str. 1–48, odst. 54.

³¹ 1. člen, Zakona o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14).

Slovenije v imenu in za račun Republike Slovenije po lastni presoji in v skladu z zakonom, v skladu z drugim odstavkom tega člena pa podjetje SDH ni pristojen za upravljanje kapitalskih naložb v mednarodnih finančnih institucijah, kapitalskih naložb v gospodarskih družbah, ki opravljajo javno gospodarsko službo dejavnosti systemskega operaterja za prenos in distribucijo zemeljskega plina in električne energije ter javno gospodarsko službo dejavnosti organiziranja trga z električno energijo v Republiki Sloveniji, ter naložb v podjetju DUTB. V skladu s tretjim odstavkom 20. člena ZSDH-1 mora podjetje SDH uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z zakonom in akti upravljanja, ne da bi posegal v neodvisnost organov družb, predvsem ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve.

24. Agencija ugotavlja, da načela, postopke in merila, v skladu s katerimi ravna podjetje SDH pri opravljanju svojih nalog, določa Politika upravljanja Slovenskega državnega holdinga (v nadaljevanju: Politika upravljanja). Namen Politike upravljanja je zagotoviti preglednost in sledljivost sprejemanja odločitev podjetja SDH, kar zlasti velja za področje kadriranja v nadzorne svete družb s kapitalsko naložbo države, za postopke razpolaganja s kapitalskimi naložbami države, pa tudi za določitev nadzornih mehanizmov na področju zaposlovanja in najemanja zunanjih izvajalcev storitev.³² Politika upravljanja kot relevantne pravne akte korporativnega upravljanja podjetja SDH določa: ZSDH-1, ZGD-1, ZIntPK, ZTFI, Statut Slovenskega državnega holdinga, d.d., Letno poročilo Slovenskega državnega holdinga, d.d., Strategijo upravljanja naložb, Letni načrt upravljanja naložb, Kodeks korporativnega upravljanja kapitalskih naložb države, Pravilnik o pogojih, merilih in postopku za vrednotenje, ugotavljanje primernosti in selekcioniranje kandidatov za člane organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države, Izhodišča Slovenskega državnega holdinga za glasovanje na skupščinah družb ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga.

II.1.2. Pristojnost odločanja organov podjetja SDH

25. Edini ustanovitelj in delničar podjetja SDH je Republika Slovenija. Podjetje SDH ima naslednje organe odločanja: uprava, nadzorni svet, skupščina in ekonomsko socialni strokovni odbor. Organi odločanja podjetja SDH niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb, pri izpolnjevanju nalog pa morajo delovati neodvisno in samostojno v skladu s cilji, določenimi v strategiji in drugih aktih upravljanja, kot jih določa ZSDH-1.³³

26. Skupščina podjetja SDH ne odloča o strateških poslovnih odločitvah podjetja, ampak le o temeljnih zadevah podjetja, opredeljenih v ZGD-1 in ZSDH-1, o izdaji novih delnic ter o njihovem dajanju v pravni promet in sprejema merila za merjenje uspešnosti družb s kapitalsko naložbo države. Nadzorni svet med drugim imenuje člane uprave, potrjuje finančni načrt podjetja, nadzira uresničevanje strategije in letnega načrta upravljanja naložb. Po navedbah priglasieljev podjetje SDH v preteklih dveh letih ni dalo nikakršnega priporočila in ni na kakršenkoli drug način podalo usmeritve za glasovanje nadzornemu svetu ali drugemu organu vodenja oziroma nadzora v podjetjih, ki so bodisi v posredni bodisi v neposredni lasti podjetja SDH, oziroma v podjetjih, ki so kapitalaska naložba države. Nadalje je podjetje pojasnilo, da podjetje SDH sprejema splošna priporočila, cilje in usmeritve na načelni ravni preko aktov, ki jih narekuje ZSDH-1, kot sta letni načrt upravljanja kapitalskih naložb in politika upravljanja naložb, ter nekaterih drugih aktov, ki se ne nanašajo na posamezno kapitalsko naložbo podjetja SDH ali države, temveč na celoten državni portfelj (na primer Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju:

³² Spletna stran SDH (http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/Politika%20upravljanja_december_kon%C4%8Dna%20verzija1.pdf) Politika upravljanja Slovenskega državnega holdinga z dne 14. 12. 2016.

³³ Spletna stran SDH (file:///C:/Users/emarko/Downloads/7306-05-20150608-0013341_7306-002-20150608-004315.pdf) Statut družbe Slovenski državni holding, d.d.

Kodeks)³⁴ in Priporočila in pričakovanja podjetja SDH.³⁵

27. Kodeks zadeva podjetja s kapitalsko naložbo države in njihova odvisna podjetja. Njegov namen je določiti standarde vodenja in nadzora v podjetjih s kapitalsko naložbo države ter v njih oblikovati transparenten in razumljiv sistem korporativnega upravljanja. Kodeks določa, da so organi vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države neodvisni od podjetja SDH in države. Uresničevanje pravic delničarja oziroma družbenika in izvajanje pristojnosti ter izpolnjevanje obveznosti in nalog podjetja SDH v skladu z zakonom, Kodeksom ter sprejetimi akti ne predstavlja posega v neodvisnost podjetij. Kodeks tudi določa, da se organi vodenja in nadzora družb s kapitalsko naložbo države o zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje pravic iz kapitalске naložbe države v podjetju, vzdržijo vsakršne komunikacije s predstavniki ministrstev ali vlade. Pri imenovanju članov uprave oziroma posloводства člani nadzornega sveta nosijo polno osebno odgovornost za strokovnost in skrbnost odločitve, pri čemer niso in ne smejo biti vezani na navodila tretje osebe, niti podjetja SDH.

28. Pomembnejše vrste poslov, ki se v aktu o ustanovitvi podjetja SDH ali s sklepom nadzornega sveta vežejo na soglasje nadzornega sveta, so zlasti strategija oziroma strateški načrt podjetja, poslovno-finančni načrt, pridobivanje, odtujevanje ali zaprtje pomembnih delov podjetja ali obrata, pridobivanje, odtujevanje in obremenjevanje delnic in poslovnih deležev, pridobivanje, odtujevanje in obremenitve nepremičnin (razen, če trgovanje z nepremičninami sodi med redne posle družbe), ustanavljanje in zapiranje podružnic, večje investicije, dajanje in jemanje posojil in kreditov (razen, če dajanje posojil in kreditov sodi med redne poste podjetja).³⁶

29. Nadzorni svet je odgovoren za svojo učinkovito organizacijo in soodgovoren za svojo ustrezno sestavo. Opravlja tudi nalogo svetovanja upravi na način, da ne posega v njeno samostojnost. Nadzorni svet ima pristojnost za imenovanje in odpoklic predsednika in članov uprave oziroma posloводства po lastni presoji skladno z interesi podjetja. Večino članov nadzornega sveta podjetja SDH sestavljajo neodvisni člani, prav tako so neodvisne njihove odločitve. Član nadzornega sveta se mora izogibati nasprotju interesov in mora razkriti in pojasniti nadzornemu svetu (potencialno) nasprotje interesov, o morebitnem nastopu dejstev, ki spremenijo njegovo izpolnjevanje kriterija neodvisnosti, pa mora takoj obvestiti nadzorni svet. Bistveno nasprotje interesov, ki postavlja pod vprašaj širše področje delovanja člana nadzornega sveta, vodi v prenehanje mandata, kar je skrb celotnega nadzornega sveta. V ostalih primerih član nadzornega sveta ne sodeluje v razpravi in se vzdrži glasovanja pri odločanju o zadevi, v kateri ima nasprotje interesov. Če obstaja dvom o tem, ali je podano (potencialno) nasprotje interesov, o tem odloči nadzorni svet brez člana, pri katerem utegne biti podano (potencialno) nasprotje interesov.³⁷

³⁴ Spletna stran SDH ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)), Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, maj 2017.

³⁵ Spletna stran SDH (https://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/Priporo%C4%8Dila%20in%20pri%C4%8Dakovanja_20180323_%C4%8Distopis%20-%20podpisano%20.pdf), Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, marec 2018, str. 1 in 2.

³⁶ Spletna stran SDH ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)), Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, maj 2017, odstavek 6.1.5.

³⁷ Spletna stran SDH ([http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017\(1\).pdf](http://www.sdh.si/Data/Documents/upravljanje-nalozb/KODEKS%20SDH%20-%20maj%202017(1).pdf)), Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, maj 2017, odstavek 6.1.

II.1.3. Razmerje podjetij SDH in KAD s podjetji s kapitalsko naložbo države

30. Ključna pri ugotavljanju, katera podjetja v državni lasti tvorijo ekonomsko celoto, je ugotovitev, ali imajo podjetja v državni lasti neodvisno pristojnost odločanja, ali ima država ali organ, na katerega je država prenesla upravljanje podjetij v državni lasti, možnost določati strateške poslovne odločitve in sprejemati poslovno politiko podjetij v državni lasti, ali pa takšne pristojnosti pripadajo posameznim podjetjem v državni lasti. Pomembno je tudi, ali zaradi enotnega centra odločanja obstaja koordinacija na trgu med podjetji v lasti iste države.³⁸
31. SDH ima pri opravljanju funkcije delničarja kapitalskih naložb države pravico imenovati organe vodenja in nadzora v kapitalskih naložbah države. Kljub temu je podjetje SDH pri imenovanju članov nadzornega sveta po navedbah omejen z določbami 21. člena ZSDH-1, ki določajo, da se imenovanje v nadzorne svete opravi po objektivnih merilih, ki so za vse kandidate enaka, pri čemer sta izključni merili za izbiro in imenovanje kandidatov strokovnost in izkušnost.³⁹ Po navedbah priglasiateljev postopek imenovanja članov nadzornega sveta temelji na objektivnosti, preglednosti ter sledljivosti načina pridobivanja kandidatov. Sestavljen je iz postopka akreditacije in nominacije. V postopku akreditacije se lahko osebe, ki izpolnjujejo pogoje, prijavijo na javni poziv, kadrovska komisija pa preveri izpolnjevanje pogojev. Tako se ustvari baza akreditiranih kandidatov za člane nadzornega sveta. V postopku nominacije se kandidate za člane nadzornega sveta izbere iz baze akreditiranih članov. V zadnji fazi postopka podjetja SDH sprejme dokončno odločitev o potrditvi članov nadzornega sveta, pri čemer lahko potrdi le akreditirane člane. Člani nadzornega sveta, ki jih imenuje podjetje SDH, morajo po imenovanju ravnati neodvisno in niso na kakršenkoli način vezani na navodila, mnenja in stališča podjetja SDH.⁴⁰
32. V skladu z določbami 20. člena ZSDH-1 morajo organi podjetij s kapitalsko naložbo države pri svojem opravljanju funkcije ravnati izključno v interesu podjetij, v katerih to funkcijo opravljajo. Podjetje SDH mora uresničevati pravice in pristojnosti ter izpolnjevati obveznosti in naloge v skladu z ZSDH-1, ne da bi posegal v neodvisnost organov podjetij, predvsem pa ne sme posegati v posamezne poslovne in vodstvene odločitve. V zvezi z odločitvami, ki se nanašajo na finančni načrt, poslovni načrt in glavne investicije niti ZSDH-1 niti katerikoli drug predpis ne daje SDH kakršnihkoli pravic, ki bi mu omogočale vplivati na strateške poslovne odločitve, ki zadevajo kapitalске naložbe države. Vsako podjetje je tako po navedbah priglasiateljev samostojen center odločanja in ni vezano na navodila podjetja SDH. Po navedbah priglasiateljev okoliščine v primeru kapitalskih naložb ne nakazujejo na to, da tvorijo ekonomsko celoto s podjetjem SDH, saj se kakršenkoli nadzor podjetja SDH nad kapitalskimi naložbami izčrpa z imenovanjem nadzornega sveta. V skladu z Obvestilom Komisije združitve ali pridobitev kontrole, do katere pride med dvema podjetjema v lasti iste države (ali iste javne organizacije), pomeni koncentracijo, če sta bili podjetji prej del različnih gospodarskih enot z neodvisno pristojnostjo odločanja.⁴¹

³⁸ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 37 odstavek na strani 9.

³⁹ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 38 odstavek na strani 9.

⁴⁰ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 37 odstavek na strani 9

⁴¹ Prečiščeno obvestilo Komisije o pravni pristojnosti v okviru Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 o nadzoru koncentracij podjetij, odstavek 153.

II.1.4. Razmerje med podjetjema SDH in KAD

33. Podjetje KAD je po navedbah s podjetjem SDH v posebnem razmerju in z njim tvori ekonomsko celoto. V 51. členu ZSDH-1 je navedeno, da je podjetje KAD samostojna pravna oseba, katere edini delničar je Republika Slovenija, naloge skupščine podjetja KAD pa opravlja skupščina podjetja SDH, torej Vlada Republike Slovenije. Poleg navedenega se v skladu s šestim odstavkom 51. člena ZSDH-1 trije od šestih članov nadzornega sveta podjetja KAD izvolijo na predlog podjetja SDH.

34. Na podlagi določb 53. člena ZSDH-1 upravlja podjetje KAD svoje kapitalske naložbe samostojno in neodvisno. V primeru uresničevanja glasovalnih pravic na skupščinah družb s kapitalsko naložbo države glasovalne pravice izvršuje podjetje SDH v imenu in za račun podjetja KAD. Podjetje SDH stališča usklajuje s podjetjem KAD, pri čemer se upoštevajo posebnosti in namen ustanovitve podjetja KAD. Če se stališča ne uskladijo, podjetje SDH glasovalne pravice podjetja KAD izvršuje po lastni presoji. Iz navedenega sledi, da podjetji SDH in KAD svoje glasovalne pravice izvršujeta usklajeno, oziroma jih izvršuje podjetje SDH tudi v višini kapitalskega deleža podjetja KAD.

II.1.5. Razmerje med podjetji v državni lasti in podjetjema SDH in KAD

35. Vprašanje, ali sta podjetji del iste ekonomske celote ali ne, se v primerih podjetij v večinski ali izključni lasti države ugotavlja glede na različne faktorje, s katerimi se ugotavlja avtonomija družb pri ravnanju na trgu.⁴² Presoja o tem, ali je družba hči odvisna od matere ali ne, je dejansko vprašanje, za presojto katerega se v praksi uporabi kriterij pravne povezanosti in dejanskega izvrševanja.⁴³

36. Podjetja se štejejo za neodvisna, v kolikor imajo možnost neodvisnega poslovanja na trgu in neodvisnega izvrševanja poslovne politike.⁴⁴ Elementi, ki se upoštevajo pri presoji možnosti neodvisnega odločanja, so, če npr. člani organov vodenja oziroma nadzora v podjetjih niso isti; če je izvajanje pravic delničarja omejeno na običajno izvajanje pravic delničarja.⁴⁵ Glede na prakso Evropske komisije⁴⁶ je pri presoji, ali ima podjetje možnost neodvisnega nastopanja na trgu, pomembni faktorji, kot so lastništvo tega podjetja, pravica do imenovanja članov organov vodenja in nadzora v to podjetje, samostojnost pri kadrovskih zadevah oziroma lastni kadri, poslovanje s podjetji, ki niso družbeniki tega podjetja, samostojnost pri sklepanju pogodb, ki so povezane s poslovanjem podjetja. Navedeno kaže, da imajo podjetja možnost oziroma sposobnost neodvisnega odločanja in da država ne more neposredno ali posredno naložiti oziroma olajšati koordinacije med podjetji, ki so v državni lasti.⁴⁷

37. Iz Odločbe, ki jo je izdala Agencija izhaja, da podjetje SDH s podjetji, ki so v lasti Republike Slovenije, upravlja enako, kot s podjetji, ki so v lasti podjetij SDH in KAD, in sicer, da se njegova kakršnakoli upravičenja delničarja/družbenika izčrpajo s samim imenovanjem članov nadzornih svetov (ali poslovodstev), podjetja pa sama, neodvisno in samostojno sprejemajo poslovne odločitve, med njimi pa ne prihaja do nikakršne koordinacije in izmenjave poslovnih

⁴² Sodba Sodišča EU v zadevi C-73/95 *Viho Europe BV v. Commission*, paragraf 16.

⁴³ Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem avtorjev P. Grilc (red.), T. Bratina, A. Galič, E. Kerševan, M. Kocmut, K. Podobnik, A. Vlahek, B. Zadel, Ljubljana 2009, stran 61.

⁴⁴ Primer Nestel/IVO (COMP IV/M.931), odst. 7.

⁴⁵ Primer EDF/SEGEBEL, COMP/M.5549, odst. 92.

⁴⁶ Glej odločbe v zadevah OJ (1991) L 28/32, (1992) 5 CMLR 154 *Ijsselcentrale* in OJ (1991) L 185/23, (1992) 5 CMLR 586 *Gosmé/Martel-DMP*.

⁴⁷ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 44 odstavek na strani 10.

informacij.⁴⁸

38. Iz prakse Sodišč EU izhaja, da je pri presoji, ali gre za ekonomsko celoto, odločilno, ali imajo podjetja, katerih ravnanje se presoja, možnost neodvisnega odločanja. Tudi podjetja v izključni državni lasti imajo lahko sposobnost neodvisnega odločanja.⁴⁹ Lastniška struktura pri presoji samostojnosti delovanja ni odločilna, kakor tudi ni odločilno, ali podjetja tvorijo koncern ali ne.⁵⁰ Da vsa podjetja v večinski državni lasti ne tvorijo ekonomske celote, je potrdilo tudi Vrhovno sodišče RS, ko je v sodbi opr. št. U 5/2008 zaključilo, da dejstvo, da so vsa elektrodistribucijska podjetja v večinski lasti države in da tvorijo dejanski koncern, ne zadošča za ugotovitev, da so del iste ekonomske celote.⁵¹
39. Glede na navedeno je Agencija nadalje ugotavljala, ali obstaja možnost, da bi podjetje SDH lahko kljub neobstoju zakonske podlage izvajalo kontrolo nad določenim podjetjem (že zaradi predmetne nameravane koncentracije, v kateri podjetje SDH sodeluje pri pridobitvi skupne kontrole nad podjetjem). Iz Odločbe izhaja, da so priglasitelji pojasnili, da določbe 5. člena Upniškega sporazuma priglasiteljem omogočajo izvajanje kontrole nad podjetjem Sava v obdobju po prisilni poravnavi in da bosta podjetji SDH in KAD s pridobitvijo terjatev od podjetja DUTB postala največja upnika podjetja SAVA.⁵² Cilj upnikov v finančnem prestrukturiranju pa je do največje mere ohraniti in poplačati svoje terjatve oziroma naložbe.⁵³ Kot so pojasnili priglasitelji, je navedene cilje mogoče zasledovati le s sklenitvijo Upniškega sporazuma. Znižanje zadolženosti podjetja SAVA kot enega izmed ciljev Strategije je po navedbah priglasiteljev iz Odločbe mogoče doseči le z doslednim izvajanjem Načrta za finančno prestrukturiranje (v nadaljevanju: NFP), kar pa je mogoče doseči le s sprejemanjem nekaterih strateških odločitev v podjetju SAVA. Kakršnekoli tvegane investicije ali preveč optimistični poslovni načrti v prihodnosti bi lahko po navedbah in zapisnikov sej upravnega odbora negativno vplivali na poslovanje in finančni položaj podjetja SAVA, s tem pa bi lahko bilo ogroženo izpolnjevanje obveznosti podjetja SAVA po NFP. Iz Odločbe tudi izhaja, da ZSDH-1 ureja le upravljanje s kapitalskimi naložbami države, ne pa situacije, ko podjetje SDH (ali Republika Slovenija) pridobi terjatve v podjetju, ki je v finančnih težavah in zoper katero je uveden eden izmed postopkov finančnega prestrukturiranja oziroma za reševanje podjetij v težavah z aktivno udeležbo podjetja SDH pri poslovanju takšnega podjetja.⁵⁴
40. V zvezi z navedenim iz Odločbe izhaja, da je podjetje SDH pričelo s pripravo notranjega akta, ki bi ustrezno umestil ravnanje podjetja SDH v primerih podjetij v slabem finančnem položaju v okvir upravljanja naložb, ki ga postavlja ZSDH-1, in da že potekajo pogovori o

⁴⁸ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 44 odstavek na strani 10.

⁴⁹ 10. točka obrazložitve Sodbe Vrhovnega sodišča RS U 5/2008.

⁵⁰ 11. točka obrazložitve Sodbe Vrhovnega sodišča RS U 5/2008.

⁵¹ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 44 odstavek na strani 10 in 11.

⁵² Dne 15. 7. 2016 je bila sklenjena pogodba o odplačnem odstopu terjatev in prenosu obveznic Sava med DUTB kot odstopnikom in podjetjema SDH in KAD kot prevzemnikoma (Dokument Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 46 odstavek na strani 11. Dne 15. 7. 2016 so DUTB kot odstopnica ter podjetji KAD in SDH kot prevzemnika sklenili pogodbo, ki se nanaša na odplačni odstop terjatev iz naslova kreditnih pogodb ter prenos 10.489 lotov obveznic z oznako SA 03, v zvezi s podjetjem Sava. Terjatve in obveznice, ki so predmet prenosa na SDH in KAD, so v prisilni poravnavi podjetja Sava verjetno izkazane (priznane) v višini 122.369.220,52 EUR. Celotna kupnina za vse odstopljene in prenesene terjatve in obveznice, preračunano na dan 15. 4. 2016, znaša 67.985.258,37 EUR. Vir: <http://www.sdh.si/sl-si/Novica/1331>.

⁵³ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 46 odstavek na strani 11.

⁵⁴ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 46 odstavek na strani 11 in Zapisniki upravnega odbora, ki so priloga 1 k Odgovoru na zahtevo za dopolnitev priglasi-te koncentracije izdane 11. 12. 2018, Dopolnitev vloge za priglasi-tev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 9. 10. 2018, ki je bila 12. 12. 2018 knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-8.

predlogu sprememb ZSDH-1, da se odpravi pravna praznina, ko reševanje podjetij v težavah narekuje tudi večjo vključenost podjetja SDH kot upravljavke državnih naložb v samo reševanje podjetij, tudi preko vpliva na njihove strateške poslovne odločitve.⁵⁵

41. V predmetni Odločbi je navedeno, da Upniški sporazum določa vpliv samo na tiste strateške odločitve, ki so nujno potrebne za uresničevanje NFP in za reševanje podjetja SAVA. Nadalje je pojasnjeno, da bi kljub določbi 20. člena ZSDH-1 podjetje SDH lahko izvajalo kontrolo samo v izjemnih primerih, kot je primer podjetja SAVA, pri kateri gre za ohranjanje terjatve in naložbe v podjetju SAVA, zlasti z namenom prestrukturiranja podjetja. Po pojasnilih priglasiteljev podjetje SDH ne izvaja kontrole nad nobenim izmed ostalih podjetij, v katerih ima lastniški delež, oziroma v katerih ima lastniški delež Republika Slovenija. Hkrati so pojasnili, da ne obstajajo pravni akti (npr. sklepi Vlade, pogodbe med družbeniki oziroma delničarji ali drugi posebni dogovori), ki bi dajali podjetju SDH pravico izvajati kontrolo v kateremkoli drugem podjetju.⁵⁶

II.1.6. Trajna sprememba kontrole

42. Obvestilo Komisije v 28. člen navaja skladno s prvim odstavkom tretjega člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij⁵⁷ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) opredeljuje koncept koncentracije kot trajno spremembo v kontroli udeleženih podjetij in v strukturi trga. Trajna sprememba nadzora ni izključena zaradi dejstva, da so osnovni sporazumi sklenjeni za določen čas, če je te sporazume mogoče obnoviti. Do koncentracije lahko pride tudi v primerih, ko sporazumi predvidevajo določen končni datum, če je predvideno obdobje dovolj dolgo, da pripelje do trajne spremembe v kontroli udeleženih podjetij.

43. Obvestilo Komisije v 34. členu navaja, da lahko na primer pride do skupne kontrole nad podjetjem v obdobju zagona dejavnosti, kjer lahko eden od delničarjev skladno s pravno zavezujočimi sporazumi skupno kontrolo spremeni v izključno. Ker stanje skupne kontrole ne more pomeniti trajne spremembe kontrole, se lahko celotna dejavnost obravnava kot pridobitev izključnega nadzora. V preteklosti je Komisija sprejemala dejstvo, da bi takšno zagonsko obdobje lahko trajalo do treh let, vendar je svojo prakso v zadnjem obdobju spremenila. To obdobje na splošno ne bi smelo presegati enega leta, da bi lahko izključili možnost vpliva scenarija skupne kontrole na strukturo trga, obdobje skupne kontrole pa bi moralo biti zgolj prehodne narave. Le pri takšnem relativno kratkem obdobju je malo verjetno, da bi obdobje skupnega nadzora izrazilo vplivalo na strukturo trga, in zato lahko velja, da ne vodi v trajno spremembo kontrole.

44. Glede na navedeno in omejeno obdobje veljavnosti Agencija ugotavlja, da je to obdobje in namera takšne narave, da je dolgoročna predkupna pravica podjetju SAVA iz Sporazuma za prevzemno ponudbo za delnice podjetja Hoteli Bernardin s strani podjetji TRIGLAV in KAD ravno tako vpliva na trajno spremembo strukture trga.

45. Agencija glede na navedbi ugotavlja, da je priglasitelj izkazal interes s podpisom sporazuma za prevzemno ponudbo, objavo prevzemne namere o nakupu delnic podjetja Hoteli Bernardin, ki jo je v smislu določbe 10. člena ZPOmK-1 treba, v primeru doseganja pragov letnega prometa iz 42. člena ZPOmK-1, obvezno priglasiti Agenciji.

⁵⁵ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 47 odstavek na strani 11.

⁵⁶ Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018 Javne Agencije za varstvo konkurence, 51 odstavek na strani 12.

⁵⁷ UL EU L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

II.2. Preseganje pragov po 1. odstavku 42. člena ZPOmK-1

46. ZPOmK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegal 35 mio EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegal 1 mio EUR.
47. Iz predloženih finančnih podatkov priglasiatelja in javno dostopnih podatkov izhaja, da je znašal letni promet podjetja SAVA skupaj z drugimi podjetji v skupini v letu 2017 na območju Republike Slovenije 72,2 milijona EUR⁵⁸ in letni promet podjetja Hoteli Bernardin v poslovnem letu 2017 na območju Republike Slovenije znašal 28,583 milijona EUR⁵⁹, med obvladujoča podjetja sodijo podjetje YORK z 7,5 milijoni EUR, podjetje SDH z 6.9 milijoni EUR, podjetje KAD z 45,4 milijoni EUR in podjetje TRIGLAV 768,1 milijoni EUR ustvarjenega prometa oziroma vrednost obračunanih bruto premij v letu 2017 na območju Republike Slovenije kar pomeni, da je presežen prag 35 mio EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1 ter hkrati prag 1 mio EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na območju Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOmK-1.
48. Podrejenost koncentracije določbam ZPOmK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V primeru pridobitve izključne kontrole in 100,00 % lastniškega deleža podjetja SAVA nad podjetjem Hoteli Bernardin sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je zadevna koncentracija podjetij podrejena določbam ZPOmK-1.

II.3. Pristojnost Agencije

49. Na podlagi tretjega odstavka 21. člena Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 z dne 20. januarja 2004 o nadzoru koncentracij podjetij⁶⁰ (v nadaljevanju: Uredba ES o združitvah) nobena država članica ne sme uporabiti svojega nacionalnega prava o konkurenci za katero koli koncentracijo z razsežnostmi EU. Dolžnost Agencije⁶¹ je torej, da za vsako koncentracijo preveri, ali le-ta nima razsežnosti EU.⁶²
50. Na podlagi drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah ima koncentracija podjetij razsežnost EU, kadar: **(a)** vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 5.000 mio EUR skupnega prometa in **(b)** skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici. Koncentracija, ki ne doseže pragov iz drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah, ima na podlagi tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah razsežnost EU, če: **(a)** vsa udeležena podjetja na svetovnem trgu skupno ustvarijo več kakor 2.500 mio EUR skupnega prometa, **(b)** vsa udeležena podjetja v vsaki od vsaj treh držav članic skupno ustvarijo več kakor 100 mio EUR skupnega prometa, **(c)** vsako od vsaj dveh udeleženih podjetij v vsaki od vsaj treh držav članic za namen odstavka, **(b)** ustvari več kakor 25 mio EUR skupnega

⁵⁸ Spletna stran Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve <https://www.ajpes.si/jolp/> na dan 21. 11. 2018 v Konsolidiranem letnem poročilu SAVA za leto 2017, na strani 57.

⁵⁹ Spletna stran Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve <https://www.ajpes.si/jolp/> na dan 21. 11. 2018 v Revidiranem letnem poročilu Hotelov Bernardin za leto 2017, na strani 8.

⁶⁰ UL L 24, 29.1.2004, str. 1–22.

⁶¹ Dolžnost izhaja tako iz 10. člena načelom lojalnosti iz tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o EU (UL C 326, 26. 10. 2012), kot tudi iz 21. člena Uredba ES o združitvah.

⁶² Glej sodbo Sodišča EU z dne 14. julija 2006 v zadevi Endesa SA proti Komisiji, T-417/05, Zodl. 2006 str. II-2533, točki 99 in 100.

prometa in (d) skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR, razen če vsako od udeleženih podjetij ustvari več kakor dve tretjini svojega skupnega prometa na trgu EU v eni in isti državi članici.

51. Agencija na podlagi podatkov priglasiatelja ter drugih razpoložljivih podatkov ugotavlja, da zadevna koncentracija ne izpolnjuje meril za koncentracijo z razsežnostjo EU, saj je podjetje **Hoteli Bernardin v letu 2017 ustvarilo 28,876 mio EUR prometa**⁶³, kar pomeni, da prag iz točke (b) drugega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 250 mio EUR) ni dosežen, kot tudi ne prag iz točke (d) tretjega odstavka 1. člena Uredbe ES o združitvah (skupni promet na trgu EU vsakega od vsaj dveh udeleženih podjetij presega 100 mio EUR). Glede na to, da morajo biti pogoji izpolnjeni kumulativno, iz obrazloženega sledi, da zadevna koncentracija nima razsežnosti EU, niti po drugem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, niti po tretjem odstavku 1. člena Uredbe ES o združitvah, zato je izključna pristojnost za izvedbo presoje skladnosti zadevne koncentracije s pravili konkurence, na podlagi nacionalnega prava o konkurenci, na Agenciji.

III. SKLADNOST KONCENTRACIJE S PRAVILI KONKURENCE

III.1. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

52. Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg je v skladu s 7. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih končni upravičenec ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg.

53. Pri presoji koncentracije je Agencija ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij ali delov podjetij na katerem od trgov, kjer le-ti nastopata, ali do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od z njim tesno povezanih trgov. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracije, v katerih udeležena podjetja poslujejo na istih upoštevni trgih, za vertikalne koncentracije pa štejejo vse tiste koncentracije, v katerih so udeležena podjetja dejavna na različnih stopnjah oskrbne verige.

54. Agencija je glede na možne odločitve kako opredeliti posamezne aktivnosti, ki jih izvajata v koncentraciji udeleženi podjetji in glede na navedbe priglasiatelja, saj je glede na javno dostopne podatke in glede na veljavno šesto in sedmo alinejo 2. člen Zakon o spodbujanju razvoja turizma⁶⁴ (v nadaljevanju: ZSRT-1), ocenila, da je tako iz pomenskih izrazov »nastanitveni obrat« smiselno izpeljati upoštevne trge glede na specifičnost razmer na območju Republike Slovenije. Nastanitveni obrat je (i) hotel, (ii) motel, (iii) penzion, (iv) prenočišče, (v) gostišče, (vi) hotelsko in apartmajsko naselje, (vii) planinski in drugi domovi, (viii) kamp, (ix) prostori pri sobodajalcu in (x) turistične kmetije z nastanitvijo, (xi) privez v turističnem pristanišču ter (xii) vsak drug objekt za nastanitev turistov.⁶⁵

55. Iz metodoloških pojasnil nastanitvenih zmogljivosti, prehodi in prenočitve in standardne

⁶³ Spletna stran Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve <https://www.ajpes.si/jolp/> na dan 21. 11. 2018 v Revidiranem letnem poročilu Hotelov Bernardin za leto 2017, na strani 8.

⁶⁴ Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6452> na dan 28.02.2018, na strani 1901.

⁶⁵ Zakon o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18), šesta in sedma alineja 2. Člena. <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6452> na dan 28.02.2018, na strani 1901.

klasifikacije, ki je javno dostopna na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije⁶⁶ izhaja šifra podrazreda v katerem je dejavnosti I 55.100 Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov, v katerega spada nudenje nastanitve končnim uporabnikom oziroma gostom za krajši čas, običajno dnevno ali tedensko. Hoteli in podobni obrati nudijo nastanitve v sobah ali apartmajih, včasih tudi s prostorom za kuhanje in so sobe ali opremljeni apartmaji, ter za katere je zagotovljeno dnevno čiščenje in pospravljanje le-teh. Končnim uporabnikom oziroma gostom lahko nudijo tudi dodatne možnosti in storitve, kot so oskrba s hrano in pijačo, parkirišča, plavalne/rekreacijske in igralne bazene, telovadnice, rekreacijske površine, prostore za konference, srečanja ipd. V ta podrazred tako sodijo nastanitvene zmogljivosti v najem za krajši čas **(i)** v hotelih, penzionih, gostiščih, prenočiščih, **(ii)** v hotelskih naseljih, **(iii)** v hotelih s konferenčnimi zmogljivostmi, **(iv)** v zdraviliških hotelih, **(v)** v hotelih z igralnico in **(vi)** v motelih.⁶⁷

56. Agencija se glede na poznavanje trga in na osnovi pridobljenih podatkov udeleženih podjetij v koncentraciji odločila, da aktivnostmi v hotelih in hotelskih verigah ne bo posebej členila gostinskih storitev od namestitvenih zmogljivosti. Običajno je gostinska storitev: **(i)** vključena v ceno nočitvene ponudbe ali **(ii)** pa končni uporabnik lahko gostinsko storitev plača samostojno. Hoteli in hotelske verige po običajni praksi kot primarno ne tržijo gostinske ponudbe. Omenjena aktivnost na območju Republike Slovenije obsega številne konkurente, ki direktno izvajajo trženje gostinskih storitev, ki jih zaznamo poleg hotelov in hotelskih verig tudi v restavracijah, gostilnah, gostiščih, barih, bifejih, kioskih itd. Podjetji v koncentraciji na upoštevnem trgu gostinskih storitev nimata večjega vpliva in jih Agencija zato ne bo posebej členila.

57. Za namen te koncentracije in glede na zgoraj zapisane možnosti pridobitve kvalitetnih podatkov in predvideno spremembo, ki se bo odražala na upoštevnih trgih se je Agencija odločila, da bo za potrebe te koncentracije pri opredelitvi upoštevala sledeče upoštvene proizvodne/storitvene trge, ki jih Agencija v tem delu podaja po glavnih ključnih sklopih: **(i)** trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev, **(ii)** trg ponudbe kamp proizvodov/storitev, **(iii)** trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja in **(iv)** trg ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo.

III.1.1. Trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev

58. Cel spekter pojavov in značilnosti sestavlja vsako storitev oz. doživetje v hotelirstvu in apartmajskem naselju. Seznam je zelo dolg in variira od končnega uporabnika do končnega uporabnika. Vsak element proizvoda/storitve predstavlja vrednost v verigi vrednosti za končnega uporabnika. Vsak od teh elementov je lahko motiv za prihod in/ali motiv za (ne)zadovoljstvo. Težko je predstaviti kompleksnost hotelskega in apartmajskega naselja kot proizvoda/storitve in pričakovanj končnega uporabnika, ki so vezana za ta proizvod/storitev.

59. V različnih raziskavah zadovoljstva gostov so **identificirani elementi**, ki prispevajo k (ne)zadovoljstvu končnega uporabnika s storitvijo. Z upoštevanjem vseh podrobnosti je lahko **teh elementov preko 500**. Če dodamo še elemente, ki vplivajo na (ne)zadovoljstvo na destinaciji ter na poti v/iz destinacije, se dejansko zadovoljstvo končnega uporabnika izkaže z naslednjim obiskom na destinaciji.

60. Značilnosti kakovostnih hotelskih in kamp proizvodov/storitve se običajno obravnava glede na: **(i)** značilnosti doživetja delijo na otipljive in neotipljive; **(ii)** vrsta kontakta pa na proizvode in storitve. Med otipljivimi proizvodi tako razvrščamo: **(i)** nastanitev, **(ii)** hrano, **(iii)** podporne

⁶⁶ Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije <https://www.stat.si/doc/pub/skd.pdf> Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 št. 11 objavljena 2010, stran 226.

⁶⁷ Spletna stran AJ PES <https://www.stat.si/SKD>

dobrine in (iv) informacije. Med neotipljive proizvode pa tako razvrščamo: (i) atmosfera, (ii) estetika, (iii) čustva in (iv) udobje. Med otipljive storitve tako razvrščamo: (i) akcije, (ii) procesi, (iii) hitrost, (iv) scenarij in (v) korektivne akcije. Med neotipljive storitve pa tako razvrščamo: (i) prisrčnost, (ii) prijaznost, (iii) skrb in (iv) storitev.⁶⁸

III.1.1.1. Trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev

61. Otipljive elemente hotelskega in apartmajskega naselja proizvoda/storitve lahko razdelimo na: (i) **soba** (ambient, temperatura, osvetljenost, vonj, celosten vtis, itd.); (ii) **ostali prostori v objektu** (bar, restavracija, avla, prostor za prosti čas, itd.); (iii) **cena** (primernost, razmerje cena/kakovost); in (iv) **storitev** (rezervacija, prijava, odhod v sobo, room service, (v) **ostale storitve** (bujenje, sprejemanje sporočil, menjalnica, čiščenje oblačil, itd.), (vi) **restavracija**, (vii) **bar**, (viii) **odjava in plačilo**.⁶⁹

62. Hotelski in apartmajski proizvod sestavlja za končnega uporabnika ustvarjajo vrednost v: (i) **lokacija** (primernost lokacije); (ii) **blagovna znamka in ugled** (zaupanje v blagovno znamko, imidž blagovne znamke, priporočila: osebna ali turističnih agencij); (iii) **posest**: čistoča, estetskost, okolica, velikost, arhitektura, javne površine; (iv) **dizajn sob in dodatki** (soba na splošno, velikost, čistoča, udobnost, čajna kuhinja, mini bar, estetskost, pripomočki za delo in zabavo); (v) **dizajn sob za sestanke in dodatki** (sobe za sestanke na splošno, velikost, pripomočki za delo, pohištvo, čistoča); (vi) **kopalniško pohištvo in dodatki** (dodatki, velikost, pohištvo, čistoča); (vii) **funkcionalnost storitev** (storitev na splošno, hitrost izvrševanja, učinkovitost); (viii) **storitev medosebnih odnosov** (prijaznost, pozornost, skrbnost, profesionalnost, individualni pristop, samostojnost osebjaja); (ix) **storitve prehrane in pijače** (na splošno, kakovost, atmosfera, strežba v sobi, raznovrstnost, nizka/primerna cena); (x) **kakovost ponudbe** (prostori za šport in rekreacijo ter relaksacijo, lepotilni saloni, zdraviliške storitve, posebne sobe, apartmaji za pomembne goste, poslovni center); (xi) **marketing** (razpoložljivost sob, program za stalne goste, popusti); (xii) **drugo** (dogodki in prireditve, ki se tam odvijajo, izbor gostov).⁷⁰

63. Agencija se je odločila, da bo v opredelitvi upoštevne trga v nadaljevanju odločbe upoštevala kot opredelitev ponudbe **hotelskih proizvodov/storitev**, ki ima: (i) najmanj 10 nastanitvenih enot (sobe, apartmaji), (ii) najmanj 30% sob s kopalnico, (iii) sobe z 1 ali 2 posteljama, (iv) recepcijo, (v) zajtrkovalnico, (vi) skupni dnevni prostor za goste, (vii) parkirni prostor za goste, (viii) neobvezno tudi hotelske apartmaje in prostore za pripravo ter strežbo jedi in pijač. Agencija bo tako poleg hotelskih proizvodov/storitev upoštevala tudi: (i) **hotelsko naselje**, ki predstavlja skupino nastanitvenih objektov hotelskega tipa, ki so zgrajeni na enovitem, prostorsko sklenjenem in označenem prostoru z enotnim upravljanjem in s skupno recepcijo in (ii) **apartmajsko naselje** je eden ali več apartmajev na enovitem, prostorsko sklenjenem in označenem prostoru ali v več etažni zgradbi, s skupnim upravljanjem in s skupno recepcijo (če je več kot 20 apartmajskih enot). **Apartma** je enosobni (studio) ali večsobni nastanitveni prostor, kjer si gosti sami pripravljajo jedi. Apartma ima: (i) skupni vhod, (ii) dnevni bivalni prostor, (iii) eno ali več spalnic, (iv) prostor za pripravo jedi, (v) kopalnico in stranišče, (vi) navodila v primeru požarne nevarnosti, (vii) splošne informacije, (viii) cenik storitev, ki se nudijo v apartmaju, (ix) posodo za odpadke. Ključno za apartma je tudi prostor za pripravo jedi ima: (i) štedilnik, posodo in pribor za kuhanje, (ii) tekočo pitno hladno in toplo vodo ter pomivalno korito z odcejalnikom, (iii) posodo in jedilni pribor za serviranje, (iv) hladilnik in omaro za shranjevanje jedi in inventarja, (v) omaro za hrambo čistil in čistilnega pribora, (vi) posodo za odpadke. V apartmajskem naselju mora biti organizirana oskrba z živili in drugimi proizvodi, če v

⁶⁸ Priročnik za razvoj funkcionalne kakovosti v turizmu, Oktober 2008, stran 17.

⁶⁹ Priročnik za razvoj funkcionalne kakovosti v turizmu, Oktober 2008, stran 18.

⁷⁰ Priročnik za razvoj funkcionalne kakovosti v turizmu, Oktober 2008, stran 19 in 20.

oddaljenosti do 2 km ni tovrstne trgovine.⁷¹

64. Agencija bo glede na navedbe v tem sklopu za namene te koncentracije uporabila v nadaljevanju te odločbe besedno zvezo **trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev**.

III.1.1.2. Trg ponudbe kamp proizvodov/storitev

65. Značilnosti kakovostnega kamp proizvodov/storitev je cilj ponudnika, da zadovolji čim več potreb svojih končnih uporabnikov in na podlagi tega oblikuje ali posodablja svoj kamp. Ukrepi, ki zagotavljajo doseganje naslednjih ciljev: (i) vpetost kampa v čim bolj naravno okolje, (ii) dostopnost socialnih omrežij s pomočjo Wi-Fi, (iii) wellness aktivnosti za oddih (savne, masaže, zunanji in notranji bazeni, kozmetični tretmaji, parne kopeli, telovadnice/fitnesi, jacuzzi in solariji), (iv) prostori za predavanja, (v) celoletna ponudba, (vi) ogrevani objekti za zimsko sezono, (vii) »team building«, (viii) unikatni objekti, (ix) uporaba sonaravnih in lokalnih materialov pri gradnji infrastrukture, (x) v sklopu kampa ponudba adrenalinskih ter rekreacijskih doživetij, (xi) povezanost in sodelovanje z lokalnimi ponudniki, društvi, (xii) športna igrišča, (xiii) prostori za druženje in (xiv) kamp, primeren za vse generacije.⁷²

66. Agencija je glede na obstoječo literaturo v sklopu kampiranja izpostavlja potrebe, želje, pričakovanja in značaje končnih uporabnikov: (i) stik z naravo, (ii) mir, sprostitvev, oddih, (iii) aktivne počitnice, (iv) dogodivščine, adrenalin, (v) skrb za zdravje, (vi) skrb za naravo, (vii) nekaj unikatnega, (viii) dostop do socialnih omrežij, (ix) spoznavanje lokalnega utripa kraja in njegove kulinarike, (x) izobraževanje, (xi) druženje, (xii) kratkotrajni oddihi, (xiii) obisk v vseh letnih časih, (xiv) bližina trgovin, restavracij, pošte, zdravstvenega doma.⁷³

67. Kamp je prostorsko in funkcionalno zaokrožen, ograjen in varovan prostor, ki nudi gostom (i) prostore za postavitve avtomobov, šotorov, počitniških prikolic in hišic ter osebnih avtomobilov, (ii) nastanitev v že postavljenih šotorih, počitniških prikolicah in hišicah (glamping) in (iii) hrambo vrednostnih stvari. Kamp mora imeti: (i) napis in ponoči osvetljen vhod (kadar kamp obratuje), (ii) vstopno zapornico oziroma vrata, (iii) načrt kampa, če ima več kot 100 kampirnih prostorov, (iv) sprejemni prostor (recepčijo), (v) dovozno cesto in dovozne poti, najmanj 3m širine, (vi) pribor za prvo pomoč, (vii) ravne in urejene kampirne površine, (viii) električne priključke (najmanj za 40% kampirnih prostorov), (ix) razsvetljene poti do sprejemnega prostora in do sanitarij, (xi) tekočo vodo (200 l/kampirni prostor/dan), (xii) posode za odpadke (pokrite posode, zabojnike) – 15 l/kampirni prostor, (xiii) posebna mesta za kurišča, zavarovana pred požarom, (xiv) prostor za postavitve šotora ali počitniške prikolice s povprečno velikostjo 55 m² (brez glavnih dovoznih poti in objektov), (xv) v delih, kjer je strnjeno šotorišče, najmanjši odmik med šotori 3m, (xvi) parkirni prostor pred vhodom v kamp, če ni možnosti postavitve avtomobila na kampirnem prostoru, (xvii) 1 umivalnik in 1 tuš kabino s toplo vodo, (xviii) 1 pipo s toplo vodo. Na skupno število kampirnih prostorov mora imeti na vsakih: (i) 13 prostorov 1 umivalnik, (ii) 25 prostorov 1 prho, (iii) 25 prostorov 1 stranišče za ženske, (iv) 35 prostorov 1 stranišče za moške, (v) 35 prostorov 1 pipo s pitno vodo, (vi) 50 prostorov 1 pralnik in 1 dvodelno korito za pomivanje posode z odcejalnikom (ločeno od stranišča), (vii) 100 prostorov 1 pisoar, (viii) 200 prostorov 1 prostor za čiščenje

⁷¹ Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih in o minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 93/079), 32., 40. in 41. člen.

⁷² Univerza v Ljubljani Biotehniška fakulteta oddelek za krajinsko arhitekturo, magistrsko delo Urške Sušnik, Zasnova kampa Menima, Ljubljana 2017, stran 15 do 16, spletna stran <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?lang=slv&id=97945>.

⁷³ Univerza v Ljubljani Biotehniška fakulteta oddelek za krajinsko arhitekturo, magistrsko delo Urške Sušnik, Zasnova kampa Menima, Ljubljana 2017, stran 15, spletna stran <https://repozitorij.uni-lj.si/Dokument.php?lang=slv&id=97945>.

kemičnega stranišča.⁷⁴

68. Agencija bo glede na navedbe v tem sklopu za namene te koncentracije uporabila v nadaljevanju te odločbe besedno zvezo **trg ponudbe kamp proizvodov/storitev**.

III.1.2. Trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja

69. Zdraviliška zdravstvena dejavnost obsega preventivno varstvo ter specialistično ambulantno in bolnišnično rehabilitacijo s souporabo naravnih zdravilnih sredstev. Osnove zdraviliške dejavnosti predstavljajo priznane zdravilne lastnosti naravnega zdravilnega sredstva pri posameznih bolezenskih stanjih. Strokovne osnove zdraviliškega zdravljenja izhajajo iz balneologije (balneo = kopati, logos = raziskovanje), ki je ena najstarejših interdisciplinarnih medicinskih ved. Zdraviliški zdravniki morajo, čeprav so opravili specializacijo na svojem strokovnem področju, obvladati tudi določena znanja s področja balneologije.⁷⁵

70. Slovenska naravna zdravilišča pri opravljanju zdraviliške dejavnosti izhajajo iz dolgoletne tradicije souporabe naravnih zdravilnih sredstev in rehabilitacije v procesu zdravljenja. Pri tem se naslanjajo na izkušnje, prakso in rezultate empiričnih raziskav o zdravilnih učinkih naravnih zdravilnih sredstev. Vsi naravni zdravilni dejavniki morajo biti predhodno klinično preizkušeni, dokazane morajo biti njihove zdravilne lastnosti in opredeljene morebitne kontraindikacije pri njihovi uporabi.⁷⁶

71. Zdraviliško zdravljenje pomeni rehabilitacijo po bolezni, kirurškemu posegu ali poškodbi, ki se izvaja s souporabo naravnih zdravilnih sredstev (mineralna ali termalna voda itd.). Storitve, ki jih sicer tudi opravljajo naravna zdravilišča, vendar brez souporabe naravnih zdravilnih sredstev, ne štejejo za zdraviliško zdravljenje. Zdraviliško zdravljenje se izvaja kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, in sicer neposredno po končanem zdravljenju (izvaja se le na stacionarni način, ko zavarovana oseba biva v zdravilišču), lahko pa gre tudi za zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja (izvaja se na stacionarni način, ko zavarovana oseba biva v zdravilišču, ali na ambulantni način, ko zavarovana oseba dnevno prihaja v zdravilišče).⁷⁷

72. Zdraviliško zdravljenje v obveznem zdravstvenem zavarovanju je le tisto zdravljenje, ki predstavlja zahtevnejšo medicinsko rehabilitacijo, pri kateri so souporabljena naravna zdravilna sredstva in se izvaja v naravnih zdraviliščih. Zavarovane osebe so upravičene do zdraviliškega zdravljenja pri zdravstvenih stanjih, ki so opredeljena v Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja, če je z izvedbo zdraviliškega zdravljenja pričakovati povrnitev funkcionalnih sposobnosti.⁷⁸

73. Primarni dejavnik izbire podjetja oziroma zdravilišča s strani končnega uporabnika je vrsta bolezni oziroma rehabilitacije, ki jo določeno zdravilišče zdravi oziroma nudi. Način izbire določenega zdravilišča je v primeru zdravljenja v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja različen od dejavnikov, ki vplivajo na izbiro namestitve v primeru izbire hotelske

⁷⁴ 42. člen Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih in o minimalnem obsegu storitev za opravljanje gostinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 93/079).

⁷⁵ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavani_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavani_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

⁷⁶ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavani_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavani_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

⁷⁷ Spletna stran Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzvs.si/ZZVS/info/egradiva.nsf/0/eb307de6b4578f49c12571860052f81c/\\$FILE/2015%20-%20Pravica%20do%20zdravili%C5%A1kega%20zdravljenja%20w.pdf](http://www.zzvs.si/ZZVS/info/egradiva.nsf/0/eb307de6b4578f49c12571860052f81c/$FILE/2015%20-%20Pravica%20do%20zdravili%C5%A1kega%20zdravljenja%20w.pdf) na dan 27. 1. 2019.

⁷⁸ Spletna stran Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzvs.si/ZZVS/info/egradiva.nsf/0/eb307de6b4578f49c12571860052f81c/\\$FILE/2015%20-%20Pravica%20do%20zdravili%C5%A1kega%20zdravljenja%20w.pdf](http://www.zzvs.si/ZZVS/info/egradiva.nsf/0/eb307de6b4578f49c12571860052f81c/$FILE/2015%20-%20Pravica%20do%20zdravili%C5%A1kega%20zdravljenja%20w.pdf) na dan 27. 1. 2019.

storitve zdraviliškega turizma, zato je smiselno zdravstvene storitve, ki se nudijo v okviru zdravilišč, opredelili kot ločen upoštevni trg. Trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja v zdraviliških občinah, kjer se izvajajo aktivnosti zdravstvenih storitev v zdraviliških in bi jih tako smiselno opredelili kot ločen upoštevni trg, saj se konkurenca na trgu odvija na podlagi specifičnih dejavnikov, primarno glede na vrsto zdravljenja oziroma rehabilitacije, ki ga določeno zdravilišče nudi. Pogoji konkurence na tem trgu so tako drugačni od na primer pogojev konkurence na trgu hotelskih in kamp proizvodov/storitev v zdraviliških občinah, ki predstavljajo zdraviliški turizmu.⁷⁹

74. Agencija bo glede na navedbe v tem sklopu za namene te koncentracije uporabila v nadaljevanju te odločbe besedno zvezo **trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja**.

III.1.3. Trg ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo

75. Kopalno območje je območje kopalne vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi in kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano, s pripadajočim priobalnim zemljiščem. Kopalne vode so vode, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi, ali se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč, pa kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano. Kopališča se delijo na **(i) naravna kopališča** kjer je območje kopalne vode in se kopanje izvaja kot neposredna raba **a) slane vode in b) sladke vode**⁸⁰ in **(ii) bazenska kopališča**, kjer se običajno uporabljajo termalne vode s posebnimi učinki: **a) mineralne vode z ogljikovim dioksidom, b) žveplove mineralne vode, c) radioaktivne mineralne vode in d) slane mineralne vode**.⁸¹

76. Termalne vode so tista naravna zdravilna sredstva, ki imajo pri izviru temperaturo več kot 20° C. Glede na količino raztopljenih snovi v vodi so lahko mineralne vode **(i) termomineralne**, če imajo v enem litru več kot en gram mineralnih snovi, ali **(ii) akrotermalne**, če tega kriterija ne dosegajo. Glede na temperaturo delimo mineralne vode na **(i) hipotermalne** s temperaturo od 20 do 34° C, **(ii) izotermalne (homeo)** s temperaturo od 34 do 38° C in **(iii) hipertermalne** s temperaturo več kot 38 ° C.⁸²

77. Agencija iz metodoloških pojasnil Statističnega urada Republike Slovenije v tej koncentraciji upošteva plavalne/rekreacijske in igralne bazene kot dodatno ponudbo v tistih primerih v katerih kapaciteta bazenskih kompleksov presega potreb hotelskih/apartmajskih in kamp končnih uporabnikov oziroma gostov, ter v takšnih bazenih je uporabljena termalna voda.

78. Končni uporabniki oziroma dnevni obiskovalci so izkazali interes za dnevno koriščenje kapacitet kopanja v bazenskih kompleksih s termalno vodo na območju Republike Slovenije, zato so pri nadaljnjem razvoju podjetij le-ta prepoznala razvojni potencial in kapacitete bazenskih kompleksov povečala glede na povpraševanje hotelskih/apartmajskih, kamp in dnevnih gostov plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov kjer se uporablja termalna voda in tako vsem potencialnim končnim uporabnikom omogočili, da tudi dnevno koristijo rekreacijske in zabaviščne aktivnosti na njihovi destinaciji.

79. Oblikovanje cen dnevnega obiska bazenskega kompleksa s termalno vodo se oblikuje

⁷⁹ Javna agencija republike Slovenije za varstvo konkurence, Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018, stran 20.

⁸⁰ 77. člen, Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>.

⁸¹ Zdraviliška dejavnost s souporabo naravnih zdravilnih sredstev, <http://www.slovenia-terme.si/ossnz/zdraviliska-dejavnost-s-souporabo-naravnih-zdravilnih-sredstev/>.

⁸² Zdraviliška dejavnost s souporabo naravnih zdravilnih sredstev, <http://www.slovenia-terme.si/ossnz/zdraviliska-dejavnost-s-souporabo-naravnih-zdravilnih-sredstev/>.

drugače, saj je za dnevnega končnega uporabnika uporabljena drugačna metodologija, kot pri končnih uporabnikih, ki prenočijo v (i) hotelskem/apartmajskem naselju in (ii) kampih v sestavni bazenskega kompleksa in skupaj sestavljajo celoto. Ponudba plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo se za namene dnevnih končnih uporabnikov oziroma obiskovalcev **marketinško posebej oblikuje in trži po drugačni metodologiji in načinu.**

80. Agencija bo glede na navedbe v tem sklopu za namene te koncentracije uporabila v nadaljevanju te odločbe besedno zvezo **trg ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih.**

III.2. Upoštevni geografski trg

81. Upoštevni geografski trg je v skladu z 8. točko 3. člena ZPOmK-1 definiran kot trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevni proizvodni oziroma storitveni trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevnege geografskega trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.

82. Agencija za namene te koncentracije in specifično opredelitev zanimivosti in raznolikosti ponudbe na območju Republike Slovenije ocenjuje, da se z vidika končnega uporabnika proizvoda/storitve izvajajo aktivnosti na celotnem nacionalnem teritoriju, prav tako slednja sprejemajo svoje poslovne odločitve (npr. glede storitvenega asortimana, spoštovanja zakonskih predpisov, plačila davkov, oblikovanje cen proizvodov/storitev, plačila turistične takse) na nacionalnem nivoju. Oglaševanje in promocijske aktivnosti se izvajajo na različnih turističnih sejmih po svetu, zato se izvajajo v različnih jezikovnih različicah in ne samo v uradnem Slovenskem jeziku. Ker obravnavana koncentracija ne zbuja suma glede njene skladnosti s pravili konkurence tudi ob najožji definiciji upoštevnege geografskega trga, Agencija v danem primeru glede na razgibanost pokrajine in specifičnost območja odločila, da bo z vidika končnih uporabnikov osredotočila in upoštevala delitev na gorske, zdraviliške, obmorske občine na območje Republike Slovenije v katerih imata v koncentraciji udeleženi podjetji svoje kapacitete.

III.2.1. Trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev v gorskih občinah

83. V koncentraciji udeleženo podjetje SAVA ima svoje zmogljivosti v gorskih občinah. Agencija ocenjuje, da za opredelitev upoštevnege trga osnovna geografska zaokroženost enot ključna. Poleg tega je Agencija upoštevala, da si ponudniki delijo enako ali podobno ponudbo oziroma produkte in so tako prepoznavni na globalni ravni. Makro destinacije postanejo osnova za krepitev destinacijske identitete in doseganje sinergij na področju razvoja produktov in promocije, hkrati pa na krovni ravni pripomorejo k bolj jasni in osredotočeni trženjski komunikaciji in pozicioniranju na območju Republike Slovenije. Agencija je tako v opredelitvi gorskih občin upoštevala ponudbo hotelskih proizvodov/storitev, ki se nahaja v občinah: (i) Bled, (ii) Bohinj, (iii) Bovec, (iv) Cerklje na Gorenjskem, (v) Cerklje, (vi) Črna na Koroškem, (vii) Gorje, (viii) Gornji Grad, (ix) Hoče – Slivnica, (x) Jesenice, (xi) Jezersko, (xii) Kamnik, (xiii) Kobarid, (xiv) Kranjska Gora, (xv) Ljubno, (xvi) Lovrenc na Pohorju, (xvii) Luče, (xviii) Mežica, (xix) Mislinja, (xx) Mozirje, (xxi) Nazarje, (xxii) Preddvor, (xxiii) Prevalje, (xxiv) Radovljica, (xxv) Ravne na Koroškem, (xxvi) Ribnica na Pohorju, (xxvii) Ruše, (xxviii) Slovenska Bistrica, (xxix) Solčava, (xxx) Tolmin, (xxxi) Tržič, (xxxii) Vitanje, (xxxiii) Vuzenica, (xxxiv) Železniki in

(xxxv) Žirovnica.⁸³

84. Končnim uporabnikom v gorskih občinah so omogočeni obiski vrhov, izjemnega razgleda, reke, jezer in dolin, pohodniških in kolesarskih poti, smučišč in infrastrukture, da so celoletne aktivne počitnice v gorah za pare in družine, ki se odločajo za: (i) doživetja narave, (ii) različne aktivnosti, (iii) wellness in (vi) sprostitvev. Opredelitev produktov glede na končne uporabnike je specifična storitve poimenovan kot (i) športni turizem kot celoletni produkt za športne ekipe na pripravah, športni dogodki in športna prvenstva evropskega/svetovnega formata, (ii) outdoor produkt je namenjen končnim uporabnikom, ki upoštevajo celoletne aktivne športe v naravi, kot so kolesarjenje, pohodništvo, vodni športi, smučanje, ki predstavljajo osrednji motiv prihoda na destinacijo, (iii) produkti poslovnih srečanj & dogodkov, ki se odražajo kot celoletni poslovni gostje na konferencah, srečanjih, motivacijskih srečanjih in razstavah, skupaj z dogodki, ki privabijo več dnevne goste.⁸⁴

85. Končni uporabniki kot sekundarne podporne produkte navajajo: (i) gastronomijo, (ii) doživetja narave, (iii) kultura, (iv) turizem na podeželju, (v) krožna potovanja in (vi) igralništvo.⁸⁵

86. Agencija je tako dejavnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata razdelila glede na aktivnosti ob upoštevanju geografske specifičnosti območja na katerem podjetje deluje. V ta namen je Agencija opredelila za potrebe te koncentracije (i) upoštevni trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije ter (ii) upoštevni trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije.

III.2.2. Trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev v zdraviliških občinah

87. V koncentraciji udeleženo podjetje SAVA ima svoje zmogljivosti v zdraviliških občinah. Agencija ocenjuje, da za opredelitev upoštevne trga osnovna geografska zaokroženost enot ključna. Poleg tega je Agencija upoštevala, da si ponudniki delijo enako ali podobno ponudbo oziroma produkte in so tako prepoznavni na globalni ravni. Makro destinacije postanejo osnova za krepitev destinacijske identitete in doseganje sinergij na področju razvoja produktov in promocije, hkrati pa na krovni ravni pripomorejo k bolj jasni in osredotočeni trženjski komunikaciji in pozicioniranju na območju Republike Slovenije. Agencija je tako v opredelitvi zdraviliških občin upoštevala ponudbo hotelskih storitev, ki se nahaja v občinah: (i) Brežice, (ii) Dobrna, (iii) Dolenjske Toplice, (iv) Laško, (v) Lendava/Lendva, (vi) Moravske Toplice, (vii) Podčetrtek, (viii) Ptuj, (ix) Radenci, (x) Rogaška Slatina, (xi) Šmarješke Toplice, (xii) Šoštanj, (xiii) Veržej in (xiv) Zreče.⁸⁶

88. Končnim uporabnikom v zdraviliških občinah je omogočen romantični mozaik ravníc, gričev, vinogradov in gradov, prepreden s termalnimi izviri, je odlična izbira za vse, ki iščejo zdravje, sprostitvev, aktivne počitnice in srčno kulinariko. Opredelitev produktov glede na končne uporabnike je specifična zato so storitve poimenovan kot: (i) produkt zdravje & dobro počutje kot celoletni produkt, ki se osredotoča na zdravje, preventivno, wellness, sprostitvev in termalna vodna doživetja za obiskovalce vseh starosti, (ii) produkt gastronomije, ki temelji na lokalni proizvodnji in receptih, podpirajo jo kakovostna vina in piva, (iii) produkt turizem na podeželju kot celoletni turizem, ki temelji na ponudbi turističnih kmetij, manjših ponudnikov in

⁸³ Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije <https://www.stat.si/doc/vsebina/21/VrsteObcin.xls>

⁸⁴ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

⁸⁵ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

⁸⁶ Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije <https://www.stat.si/doc/vsebina/21/VrsteObcin.xls>

zidanic ter na avtentičnih doživetjih podeželja.⁸⁷

89. Končni uporabniki kot sekundarne podporne produkte navajajo: (i) outdoor, (ii) doživetja narave, (iii) kultura in (iv) posebni interesi (zidanice, arheološki turizem, romarski turizem idr.⁸⁸

90. Agencija je tako dejavnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata razdelila glede na aktivnosti ob upoštevanju geografske specifičnosti območja na katerem podjetje deluje. V ta namen je Agencija opredelila za potrebe te koncentracije (i) upoštevni trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije, ter (ii) upoštevni trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije.

III.2.3. Trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja v zdraviliških občinah

91. Območje Republike Slovenije je bogata z naravno termalno vodo, ki se nahaja v določeni globini pod površino ozemlja. Izkoriščanje tega vodnega vira je urejeno z Zakonom o vodah⁸⁹ (v nadaljevanju: ZV-1) in Uredbo o koncesiji za rabo termalne vode za ogrevanje in potrebe kopališča, ki jo izda Vlada Republike Slovenije, na osnovi katerega Ministrstvo za okolje in prostor sklene koncesijsko pogodbo v kateri natančneje opredeli zlasti: (i) namenu, za katerega se podeljuje koncesija, (ii) posebnih pogojih, ki jih mora upoštevati koncesionar, (iii) pogojih in načinu plačevanja plačila za koncesijo, (iv) načinu razreševanja medsebojnih razmerij v primeru prenehanja koncesije pred potekom časa, za katerega je bila podeljena, (v) drugih pravicah in obveznostih koncedenta in koncesionarja.⁹⁰

92. Osnova za priznanje, da je voda iz naravne vrtine primerna za zdraviliško zdravljenje izda Ministrstvo za zdravje na podlagi Zakona o naravnih zdravilnih sredstvih in o naravnih zdraviliščih⁹¹ in izda Odločbo o razglasitvi naravnega zdravilnega sredstva (npr. termalna voda – naravno zdravilno sredstvo, ki se v določenem zdravilišču uporablja, glede na zdravilno sredstvo so določene indikacije in kontraindikacije). Na podlagi te odločbe in izpolnjenih ostalih zahtev oz. pogojev (npr. primerno urejeni prostori, ustrezna oprema in sredstva za pregledovanje, zdravljenje, nego, bivanje in oskrbo bolnikov; zagotovljena primerna higienska ureditev zdravilišča, zadostno število zdravstvenega, strokovnega in drugega osebja)⁹² zdravilišče na podlagi teh odločb z ZZZS sklene Pogodbo za izvajanje programa zdravstvenih storitev v skladu s splošnim dogovorom za določeno obdobje.⁹³

93. Skladno s Pogodbo z ZZZS se v zdraviliščih Sava Turizma, d.d., izvajajo programi s področja stacionarne in ambulantne rehabilitacije po naslednjih standardih: (i) standard tip 1 - vnetne revmatske bolezni, (ii) standard tip 2 - degenerativni zunajsklepní revmatizem, (iii) standard tip 3 - stanje po poškodbah in operacijah oa lokomotornem sistemu s funkcijsko prizadetostjo, (iv) standard tip 4 - nevrološke bolezni, poškodbe m bolezni centralnega in

⁸⁷ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

⁸⁸ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

⁸⁹ Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>

⁹⁰ Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>, 141. člen.

⁹¹ Zakona o naravnih zdravilnih sredstvih in o naravnih zdraviliščih (Uradni list RS, št. 36/64 in 11/65).

⁹² Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8.

⁹³ Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019

perifernega živčnega sistema, vključno s cerebrovaskularnimi insulti ter živčno-mišičnimi boleznimi, (v) standard tip 5 - bolezni ter stanja po operacijah srca in ožilja, (vi) standard tip 7 - kožne bolezni, (vii) standard tip 9 - obolenja dihal in sicer.⁹⁴

94. Agencija je tako dejavnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata razdelila glede na aktivnosti ob upoštevanju geografske specifičnosti območja na katerem podjetje deluje. V ta namen je Agencija opredelila za potrebe te koncentracije upoštevni trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije.

III.2.4. Trg ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah

95. V koncentraciji udeleženo podjetje SAVA ima svoje zmogljivosti v zdraviliških občinah. Vse navedeno iz 89 odstavka predhodne točke tega dokumenta velja enako tudi v opredelitvi trga ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo.⁹⁵

96. Na geografsko razgibanem terenu kjer se nahaja območje Republike Slovenije je bilo odkritih nekaj virov termalne vode, ki se s pridom izkoriščajo. Odkrita termalna voda ima tako svoje prednosti pri razvijanju dejavnosti s področja zdravilnih, rekreacijskih in zabavnih aktivnosti, ki se skupaj povezujejo na destinaciji ob upoštevanju naravnega vodnega vira. Na območju Republike Slovenije se po podatkih za leto 2017 nahaja 46.103 m²⁹⁶ površin namenjenih razgibanim bazenskim kompleksom, vodnim slapovom, toboganom, vodni masaži in ostalim napravam na kopališču. Število dnevnih obiskov bazenskih kompleksov s termalno vodo se iz leta v leto povečuje.

97. Na območju Republike Slovenije so odkrili sledeče vodne vire bogate s(z): (i) kalcijevim magnezijevim hidrokarbonatom radioaktivna akrotahiperterma, do 64 °C in vsebuje tudi do 11 mg CO₂ v kg vode, (ii) kalcijevim magnezijevim hidrokarbonatom radioaktivna alkalna akrototerma s temperaturo okoli 36,5 °C, (iii) kalcijevim magnezijevim hidrogenkarbonatom alkalna akrotahomeoterma od 37 do 38 °C, vsebuje prosti CO₂ in je tudi radioaktivna, (iv) kalcijevim magnezijevim hidrogenkarbonatom alkalna akrotahomeoterma s temperaturo 32 do 35 °C in delno radioaktivnostjo, (v) natrijevim hidrogenkarbonatom hipertermo do 62 °C, (vi) močno koncentrirano natrijevo kloridno hidrogenkarbonatno hipertermo z 72 °C, ki ima tudi fotosenzibilirajoči učinek, (vii) silicijevim oligomineralnim hidrogenkarbonatom radioaktivna homeoterma s povprečno temperaturo 35 do 37 °C, (viii) natrijevim hidrogenkarbonatom akrototerma temperature do 38 °C, (ix) natrijevim kalcijevim hidrogenkarbonatom hladna kislica s precej prostega CO₂, (x) magnezijevim natrijevim hidrogenkarbonatom sulfatna kislica; v prvem z enormno količino magnezijevega sulfata (2433 mg/l te soli) in v drugem (okoli 3,4 g/l), ki je eden najbolj mineraliziranih vrečev v Evropi, (xi) kalcijevim magnezijevim hidrogenkarbonatom akrotahipo do omeoterma in (xii) kalcijevim magnezijevim hidrogenkarbonatom akrotahomeoterma s temperaturo okoli 32 °C.⁹⁷

⁹⁴ Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019 in trije aneksi k tej pogodbi v dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in 31. 1. 2019 so knjiženi pod številka dokumenta 3061-31/2018-8 in 3061-31/2018-10 in spletne strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzs.si/ZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/\\$FILE/2015%20Sezna%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf](http://www.zzs.si/ZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/$FILE/2015%20Sezna%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf).

⁹⁵ Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije <https://www.stat.si/doc/vsebina/21/VrsteObcin.xls>

⁹⁶ Spletna stran ZZNS objavljeno Letno poročilo http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Financno_poslovanje_zdravilisc_v_letu_2017_za_splet.pdf

⁹⁷ Spletna stran ZZNS objavljeno Zdraviliška dejavnost s souporabo naravnih zdravilnih sredstev http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Financno_poslovanje_zdravilisc_v_letu_2017_za_splet.pdf

98. Za izkoriščanje vodnih virov, ki se uporabljajo za zdravstvene namene in tudi za proizvodnjo ustekleničene vode, ki se prodaja na trgu se navedeni termalni viri v nekaterih primerih uporabljajo tudi za morebitno ogrevanje vseh objektov (v sklopu hotelskih, apartmajskih naselij in bazenskih kompleksih). Za črpanje naravnih vodnih virov na območju Republike Slovenije je na osnovi zakona⁹⁸ Vlada Republike Slovenije za vsak vodni vir izda Uredbo kot koncesijski akt na osnovi katerega Ministrstvo za okolje in prostor podpiše koncesijsko pogodbo v kateri so bolj natančno določene aktivnosti, ki se izvajajo na področju rabe termalnega vira, ki ga pridobi koncesionar.

99. Agencija je tako dejavnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata razdelila glede na aktivnosti ob upoštevanju geografske specifičnosti območja na katerem podjetje deluje. V ta namen je Agencija opredelila za potrebe te koncentracije upoštevni trg ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopalščih s termalno vodo v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije.

III.2.5. Trg ponudbe hotelskih in kamp storitev v obmorskih občinah

100. V koncentraciji udeleženo podjetje Hoteli Bernardin ima svoje zmogljivosti v obmorskih občinah. Agencija ocenjuje, da za opredelitev upoštevne trga osnovna geografska zaokroženost enot ključna. Poleg tega je Agencija upoštevala, da si ponudniki delijo enako ali podobno ponudbo oziroma produkte in so tako prepoznavni na globalni ravni. Makro destinacije postanejo osnova za krepitev destinacijske identitete in doseganje sinergij na področju razvoja produktov in promocije, hkrati pa na krovni ravni pripomorejo k bolj jasni in osredotočeni trženjski komunikaciji in pozicioniranju na območju Republike Slovenije. Agencija je tako v opredelitvi obmorskih občin upoštevala ponudbo hotelskih storitev, ki se nahaja v občinah: (i) Izola/Isola, (ii) Koper/Capodistria in (iii) Piran/Pirano.⁹⁹

101. Končnim uporabnikom v obmorskih občinah so omogočene specifične storitve poimenovan kot: (i) produkt poslovnih srečanj & dogodkov, ki se odražajo kot celoletni poslovni gostje na konferencah, srečanjih, motivacijskih srečanjih in razstavah, skupaj s podpornimi dogodki, ki privabijo več dnevne goste, (ii) produkt sonce & morje kot tradicionalni sezonski mediteranski produkt Sun & Beach, osnovan na plažah, soncu, plavanju, sprostitvi, zabavi, (iii) produkt zdravje & dobro počutje kot celoletni produkt, ki se osredotoča na wellness, sprostitve, selfness/mindfulness in preventivo, z uporabo naravnih zdravnih dejavnikov in mediteranske klime, speleoterapije itd. in (iv) produkt gastronomije kot kombinacija kulinarčne dediščine in sodobnih rešitev, ki odražajo številne lastnosti t.i. mediteranske diete, prepletene z alpsko in mednarodno kulinariko, v kombinaciji z vrhunskimi vini in vinsko proizvodnjo.¹⁰⁰

102. Končni uporabniki kot sekundarne podporne produkte navajajo: (i) igralništvo, (ii) outdoor, (iii) doživetja narave, (iv) kultura, (v) turizem na podeželju, (vi) touring, (vii) posebni interesi in (viii) cruising & yachting.¹⁰¹

103. Agencija je tako dejavnosti, ki jih v koncentraciji udeleženi podjetji izvajata razdelila glede na aktivnosti ob upoštevanju geografske specifičnosti območja na katerem podjetje deluje. V ta namen je Agencija opredelila za potrebe te koncentracije (i) upoštevni trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije, ter (ii)

⁹⁸ Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15), <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>

⁹⁹ Spletna stran Statističnega urada Republike Slovenije <https://www.stat.si/doc/vsebina/21/VrsteObcin.xls>

¹⁰⁰ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

¹⁰¹ Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/.../Strategija_turizem_koncno_5.10.2017.pdf

- upoštevni trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije.

III.3. Presoja koncentracije

104. V skladu z 11. členom ZPOmK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na območju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist končnim uporabnikom in ne ovira konkurence.

105. Agencija je presojo koncentracije izvedla na podlagi podatkov, ki sta jih posredovali v koncentraciji udeleženi podjetji SAVA in Hoteli Bernardin, ter javno dostopnih podatkov in jih je uporabila v okviru analize upoštevni trgov in presoje učinkov koncentracije na upoštevni trgih.

III.3.1. Vstopne ovire

III.3.1.1. Zakonodajne ovire za vstop na upoštevne trge ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije

106. Na osnovi podatkov priglasiatelja je podjetje Hoteli Bernardin v letu 2014 na območju Portoroža prodalo štiri hotele (GH Metropol, hotel Lucija, hotel Roža in hotel Barbara). Iz takratnih medijskih objav lahko razberemo, da so hoteli razpolagali s 461 sobami, kar bi v letu 2017 predstavljalo 1,00 % namestitvenih zmogljivosti oz. sob na območju Republike Slovenije. Kupec hotelov je bilo hrvaško podjetje Hoteli Cavtat.¹⁰²

107. Iz priglasiateljeve vloge tudi izhaja, da je veriga **Starwood Hotels & Resorts Worldwide** kupilo Hotel Mons v Ljubljani, ter da je hkrati hotelska veriga **InterContinental** vložilo sredstva v izgradnjo Hotela InterContinental v Ljubljani v letu 2017. V istem letu je podjetje **Soča Rafting Šport, turizem, trgovina d.o.o.** vstopilo na upoštevni trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije z izgradnjo Garni hotela Bovec¹⁰³

108. Priglasiatelj je tudi navedel, da je podjetje Istrabenz Turizem d.d. v letu 2015 prodala podjetje Istrabenz hoteli Portorož, d.o.o., ki je bila lastnica hotela Kempinski Palace. Iz konsolidiranega letnega poročila družbe Istrabenz Tunzem, d.d., za leto 2014 izhaja, da je imel hotel 82 sob, kar v številu namestitvenih kapacitet predstavlja 0,4 % nastanitvenih zmogljivosti oziroma sob na območju Republike Slovenije. Kupec hotela je bilo **srbsko podjetje Agri Holding AG**. V istem letu je podjetje Istrabenz Turizem d.d. prodalo podjetje Grand Hotel Adriatic, d.d. v Opatiji in leta 2016 podjetje Thai SI, s.r.l. v Italiji.¹⁰⁴

109. Relevanten vstop na trg predstavlja tudi podjetje **Airbnb**. Po podatkih Ministrstva za gospodarstvo, ki so bili povzeti v medijih, je bilo leta 2015 na območju Republike Slovenije 400 Airbnb gostiteljev in 56.000 nočitev, leta 2016 pa je bilo gostiteljev že 2900 in nočitev

¹⁰² Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bil knjižen 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, pod točko 6.2.8.1., na strani 34.

¹⁰³ Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bil knjižen 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, pod točko 6.2.8.1., na strani 34.

¹⁰⁴ Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bil knjižen 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, pod točko 6.2.8.1., na strani 34.

134.000. Trenutno naj bi bilo na območju Republike Slovenije 3200 gostiteljev, ki svoje namestitve oddajajo prek omenjene platforme.¹⁰⁵

110. Po mnenju Priglasitelja na trgu ni bistvenih zakonskih, regulatornih ali drugih ovir, ki bi oteževale vstop na upoštevni trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije. Prav tako za omenjeni trg niso značilni patenti in druge pravice intelektualne lastnine. Po ugotovitvah Evropske komisije, je za trg namestitvenih storitev značilno, da hoteli zlahka menjajo blagovne znamke, kar konkurentom omogoča vstop na upoštevni trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev.¹⁰⁶

Tabela 1: Število hotelov v zadnjih petih zaključnih letih na območju Republike Slovenije

Leto	število hotelov
2012	290
2013	289
2014	297
2015	308
2016	324
2017	327

Vir: Statistični Urad Republike Slovenije, ki so dostopni na

https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164502S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2

Tabela 2: Število kampov v zadnjih petih zaključnih letih na območju Republike Slovenije

Leto	število kampov
2012	70
2013	74
2014	75
2015	81
2016	83
2017	85

Vir: Statistični Urad Republike Slovenije, ki so dostopni na

https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164502S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2

111. Agencija je upoštevala mnenje priglasitelja, da zakonodajnih ovir za vstop/izstop na upoštevne trge ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije ni. Agencija se je pri sprejemu te odločitve oprla na javno dostopne podatke objavljene na spletni strani Statističnega Urada Republike Slovenije, saj se nastanitvene

¹⁰⁵ vir. Spletna objava časnika Dnevnik, dostopna na <https://www.dnevnik.si/1042800614> in spletna objava portala 24. ur, dostopna na <https://www.24ur.com/novice/gospodarstvo/slovenski-turizem-kipl-na-druRl-strani-birokraclia-dusi-oddajanie-sob-prek-alrbnb.html> in Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bil knjižen 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, pod točko 6.2.8.1., na strani 35.

¹⁰⁶ vir. Spletna objava časnika Dnevnik, dostopna na <https://www.dnevnik.si/1042800614> in spletna objava portala 24. ur, dostopna na <https://www.24ur.com/novice/gospodarstvo/slovenski-turizem-kipl-na-druRl-strani-birokraclia-dusi-oddajanie-sob-prek-alrbnb.html> in Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bil knjižen 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, pod točko 6.2.8.1., na strani 35.

zmogljivosti iz leta v leto povečujejo tako na obeh upoštevnihih trgih ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije.

III.3.1.2. Zakonodajne ovire za vstop na upoštevni trg zdraviliškega zdravljenja na območju Republike Slovenije

112. Na področju zdraviliškega zdravljenja Agencija zaznava določene zakonodajne ovire, ki jih v nadaljevanju tudi podaja. Ministrstvo za zdravje mora predhodno potrdi zdravilne učinke termalnega vode. To je šele začetek relativno dolgotrajnega postopka za pridobitev statusa naravnega zdravilišča. Ta postopek na območju Republike Sloveniji ureja poseben zakon o naravnih zdraviliščih in o naravnih zdravilnih sredstvih, ki je v veljavi že od začetka šestdesetih let. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za pridobitev statusa naravnega zdravilišča, so določeni v posebnem pravilniku, ki ureja to področje v nespremenjeni obliki od začetka sedemdesetih let. Ti pogoji se nekoliko razlikujejo od sosednjih držav, saj je pri nas status zdravilišča vezan na zdravilišče kot celoto in ne na posamezne izvajalce zdravstvenih oz. namestitvenih dejavnosti v zdravilišču. V zdravilišču mora biti zaposlen zdravnik specialist. Pri naravnih zdravilnih sredstvih pa je poudarjeno njihovo koriščenje v neposredni povezavi z njihovim izvorom.¹⁰⁷
113. S sprejetjem nove zakonodaje s področja zdravstva v začetku devetdesetih let so bila zdravilišča, ki so že imele status naravnega zdravilišča, vključena v sistem javne zdravstvene mreže. Poleg zdraviliške dejavnosti pa zdravilišča (z izjemo dveh zdravilišč za otroke) opravljajo tudi dejavnost ambulantne fizioterapije, predvsem za potrebe lokalnega prebivalstva, večina pa tudi specialistično ambulantno oz. diagnostično dejavnost. Zato pogosto prihaja do napačnega razumevanja poslanstva zdravilišč in njihovega mesta v zdravstvenem sistemu Slovenije.¹⁰⁸
114. Zato se je izpolnjevanje relativno visokih kriterijev za vključevanje zdravilišč v zdravstveni sistem Slovenije, glede na to, da naše zdravstvo v evropskih merilih dosega zelo visok nivo, za zdravilišča izkazalo kot pomembna mednarodna konkurenčno prednost, hkrati pa obveza, da se stroka in znanje v zdraviliščih nadgrajujeta. Prav zato so bili v preteklih letih številni zdraviliški zdravniki napoteni na dodatno izobraževanje in usposabljanje v tujino, obenem pa so zdravilišča skupaj organizirala številna usposabljanja s področja balneorehabilitacije.¹⁰⁹
115. Pravica do zdraviliškega zdravljenja je podrobneje določena v Pravilih Obveznega zdravstvenega zavarovanja, in to od 43. do 49. člena. 43. člen tako določa, da so zavarovani osebi zagotovljene storitve zahtevnejše rehabilitacije, ki se izvajajo s souporabo naravnih zdravilnih sredstev v zdravilišču. Zdraviliško zdravljenje je lahko nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja po zaključenem zdravljenju v bolnišnici, kliniki ali inštitutu in se le-to nadaljuje neposredno po končanem zdravljenju v bolnišnici ali najpozneje 5 dni po odpustu iz bolnišnice. Izjemoma je ta doba lahko daljša, kadar iz medicinskih razlogov ni možno prej začeti z zdraviliškim zdravljenjem, ker bi to škodovalo zavarovani osebi. V teh primerih se rehabilitacija začne z dnevom prenehanja teh razlogov. Nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja se lahko izvaja na negovalnem oddelku, če zavarovanec ni samostojen v dnevnih aktivnostih in potrebuje stalni nadzor medicinskega osebja.¹¹⁰

¹⁰⁷ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

¹⁰⁸ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

¹⁰⁹ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

¹¹⁰ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

116. Zdravniška komisija lahko napoti zavarovanca v zdravilišče, če predlagano zdravilišče ni usposobljeno za zahtevani tip standarda; določi lahko tudi namestitev na negovalni oddelek, pa čeprav namestitve na negovalni oddelek lečeči zdravnik ni predlagal. Namestitev na negovalni oddelek lahko po sprejemu zavarovanca v zdravilišče predlaga tudi zdravnik iz zdravilišča.¹¹¹

117. Zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, se lahko izvaja na: (i) Stacionarni način, ko mora zavarovana oseba zaradi svojega zdravstvenega stanja bivati v zdravilišču. V teku stacionarnega zdravljenja lahko tako osebo namestijo tudi na negovalni oddelek, čeprav se potreba po tovrstni namestitvi pojavlja zelo redkokdaj. (ii) Na ambulantni način, ko zavarovana oseba glede na svoje zdravstveno stanje in druge pogoje dnevno prihaja v zdravilišče.

118. Za zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, poda predlog osebni zdravnik zavarovanca predlaga zdravilišče, ki je usposobljeno za rehabilitacijo bolezni ali stanja, zaradi katerih je podan predlog. Seveda se tudi pri tem lahko zavarovanec sam opredeli in predlaga napotitev v zdravilišče, za katerega meni, da bi mu najbolj ustrezalo. Vse predloge za zdraviliško zdravljenje zdravstvena komisija obravnava v skladu s 44. členom Pravilih Obveznega zdravstvenega zavarovanja, tako da pravico obravnava v skladu z navedbami v drugem odstavku tega člena, kar pomeni, da so pravice iz prvega odstavka 44. člena zagotovljene, če zdraviliško zdravljenje poleg bolezenskega stanja zagotavlja, v skladu s Pravilih Obveznega zdravstvenega zavarovanja, vsaj še enega od navedenih pogojev: (i) bistveno izboljšanje zdravstvenega stanja, (ii) povrnitev funkcionalnih in delovnih sposobnosti, (iii) preprečevanje napredovanja bolezni ali slabšanja zdravstvenega stanja za daljši čas, (iv) zmanjšanje pogostosti zadržanosti od dela zaradi bolezni ali zdravljenja v bolnišnici.¹¹²

119. V 45. členu Pravil Obveznega zdravstvenega zavarovanja so navedena bolezenska stanja, pri katerih je zavarovana oseba upravičena do zdraviliškega zdravljenja, če so upoštevani pogoji iz 44. člena. V prvem odstavku so navedena **bolezenska stanja gibalnega sistema**: (i) stanja po poškodbah in težkih operativnih posegih, opeklinah, ki spadajo v standard tip 3, (ii) vnetne revmatične bolezni, operativni posegi zaradi revmatizma in izotopski sinovioektomiji, ki spadajo v standard tip 1, (iii) degenerativne bolezni sklepov in hrbtenice, standard tip 2, (iv) zunajsklepni revmatizem, standard tip 2, (v) metabolni revmatizem, standard tip 1 ali 2, (vi) sistemsko vezivnotkivne bolezni, standard tip 2. V drugem odstavku so **bolezni živčnega sistema**: (i) organske pareze in paralize s funkcionalno motenostjo, standard tip 4, (ii) stanja po operativnem posegu po poškodbah, kjer se pričakuje funkcionalno izboljšanje, standard tip 4. Tretji odstavek navaja **bolezni prebavnega sistema**, kot so bolezni požiralnika, želodca in črevesja, ki spadajo v standard tip 8. V četrtem odstavku so navedene **bolezni jeter, žolčnika in pankreasa**, in to: (i) toksina okvara jeter, hepatitis, primarna biliarna ciroza, (ii) stanja po operativnem posegu na žolčniku s komplikacijami, jetrna transplantacija, pankreatitis, operativni poseg oziroma zdravljenje s kemoterapijo, kar sodi v standard tip 8. **Endokrinološke bolezni** so navedene v petem odstavku: sladkorna bolezen s komplikacijami, akutna porfirija in stanja po operacijah tumorjev v hipofizno hipotalminem področju; spadajo v standard tip 8. **Bolezni srca in ožilja** so navedene v šestem odstavku. Gre za: - stanja po akutnem srčnem infarktu, če ni izvedljiva ambulantna rehabilitacija in - stanja po operativnem posegu na srcu in ožilju. Ta bolezenska stanja spadajo v standard tip 5. V sedmem odstavku sta navedeni **kronična obstruktivna pljučna bolezen in astma s pogostimi napadi**. Ta bolezenska stanja

¹¹¹ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

¹¹² Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

spadajo v standard tip 9. **Ginekološke bolezni** so navedene v osmem odstavku, ki navaja operativne posege na rodilih in dojkah zaradi malignomov ter endokrinološke motnje; sodijo v standard tip 6. V devetem odstavku so navedene **kožne bolezni**, kot je recimo generalizirana psoriaza; gre za standard tip 7. V desetem odstavku so navedene **rakaste bolezni**, kadar se pričakuje odprava funkcijskih motenj; tip standarda se določi glede na diagnozo oziroma lokacijo malignoma. **Pri otrocih** so razlog za zdraviliško zdravljenje tudi kronične bolezni dihal, anemije, rekonvalescenca po težjih operativnih posegih, hujše dermatoze, ichthyosis vulgaris in TBC. Tip standarda se določi glede na diagnozo. V 46. členu Pravil Obveznega zdravstvenega zavarovanja so navedene **kontraindikacije za zdraviliško zdravljenje**, ki so razvrščeni v: (i) duševne motnje z asociativnimi in antisocialnimi znaki oziroma obnašanjem ali nagnjenost k samomoru, (ii) toksikomanije in kronični elitizem, (iii) slabo urejena EPI, (iv) nalezljive bolezni, (v) TBC, (vi) kronične organske bolezni, ki lahko povzročijo dekompenzacijo vitalnih organov, (vii) diabetična ketoacidoza in hiperozmolarni sindrom, (viii) pogoste in močne krvavitve, (ix) rakaste novotvorbe, ki niso operativno odstranjene ali zaustavljene v svoji rasti z obsevanjem, (x) nosečnost, (xi) senilnost in težja ateroskleroza.¹¹³

120. Pravne podlage, ki opredeljujejo pravice in postopke pri uveljavljanju pravic zavarovanih oseb do zdraviliškega zdravljenja, so: (i) Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, (Uradni list RS št. 72//06 – uradno prečiščeno besedilo in naslednji), (ii) Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS št. 30/03 – uradno prečiščeno besedilo in naslednji), (iii) Pogodba med konkretnim naravnim zdraviliščem in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije.¹¹⁴

121. Standardi zdraviliškega zdravljenja se deli na (i) **Standard tip 1** Vnetne revmatske bolezni, (ii) **Standard tip 2** Degenerativni izvensklepni revmatizem, (iii) **Standard tip 3** Stanje po poškodbah in operacijah na lokomotornem sistemu s funkcijsko prizadetostjo, (iv) **Standard tip 4** Nevrološke bolezni, poškodbe in bolezni centralnega in perifernega živčnega sistema, vključno s cerebrovaskularnimi inzuliti ter živčno-mišičnimi boleznimi, (v) **Standard tip 5** Bolezni ter stanja po operacijah srca in ožilja, (vi) **Standard tip 6** Ginekološke bolezni, (vii) **Standard tip 7** Kožne bolezni, (viii) **Standard tip 8** Gastroenterološke in endokrine bolezni, stanja po operacijah, (ix) **Standard tip 9** Obolenja dihal.¹¹⁵

122. Glede na navedbe v točki III.2.3. te odločbe je potrebno navesti, da je ponudba zdraviliškega zdravljenja namenjena tako domačim kot tujim končnim uporabnikom. Plačilo opravljenega zdraviliškega zdravljenja lahko: (i) izbere in plača **končni uporabnik sam** in (ii) izbere in plača za končnega uporabnika, ki je zavarovan (a) **tuja zavarovalnica**, (b) ZZZS, ki je z odločbo napotilo zavarovanca na zdravljenje glede na specifične potrebe zavarovanca.

123. Agencija je tako zakonodajne ovire za vstop na trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja, ki se izvajajo v sklopu zdravljenja **ocenila kot delno omejene**, saj je za vstop na trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja **potrben izvor termalne vode, ter nato pridobljena ustrezna dovoljenja, ki so nujno potrebna za strokovno in varno izvajanje aktivnosti zdraviliškega zdravljenja.**

¹¹³ Osnove zdraviliškega zdravljenja na spletni strani [http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878\(1\).pdf](http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Zbornik_predavanj_Radenci_845_1878(1).pdf) na dan 27. 1. 2019

¹¹⁴ Spletna stran Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/\\$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf](http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf) na dan 27. 1. 2019

¹¹⁵ Spletna stran Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/\\$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf](http://www.zzzs.si/ZZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf) na dan 27. 1. 2019

III.3.1.3. Distribucijske poti, patentni in licence na upoštevni trgih na območju Republike Slovenije

124. Distribucija je postala eden od glavnih elementov v turističnem sektorju. K temu je veliko pripomogla hitro se razvijajoča informacijska tehnologija, ki je naredila velike napredke v komunikaciji in v informacijskih kanalih med podjetji in končnimi uporabniki. Distribucija je postala tako eden od redkih elementov trženjskega spleta, ki lahko pripomore h konkurenčnosti. Poti igrajo veliko vlogo pri stroških, pri poslovni strategiji in vplivajo na dobičkonosnost vseh členov na tržni poti.¹¹⁶
125. Razvoj kakovosti v turizmu je odločilno gibal konkurenčnosti in tržne diferenciacije, saj lahko odločilno prispeva k večji prepoznavnosti, uspešnosti in k večjemu prihodku turističnih podjetij, destinacij ali posameznega turističnega ponudnika. Blagovne znamke v turizmu imajo zato vse bolj pomembno vlogo in to na vseh ravneh od posameznih ponudnikov, proizvodov, do območja, destinacije ali na celem območju Republike Slovenije.¹¹⁷
126. Distribucijske poti bi v primeru turistične dejavnosti lahko ponazorili kot obliko trženjskih poti, ki jih uporabljata v koncentraciji udeleženi podjetji. Glede na možnosti, ki jih ima to področje obstajajo storitve, ki jih ne moremo zaznati s čutili, ne moremo jih otipati, videti slišati, okusiti, ne moremo jih preizkusiti v naprej, predno kupimo turistični proizvod, saj ne vemo v naprej kakšen bo. Doživetje je mogoče opisati šele po zaključku. Neločljivost storitev, ki se izvajajo in porabljajo istočasno in na istem kraju. Zaradi prisotnosti med izvajalcem in končnim upravičencem, med njima ves čas poteka interakcija, kar je posebnost trženja storitev. Spremenljivost zaposlenih v turističnem sektorju nikoli ne opravijo storitve na vedno enak način. Tudi končni uporabniki se razlikujejo med seboj, saj ima vsak posebne želje, pričakovanja. Posledice prisotnosti človeškega faktorja pripomore k temu, da nikoli ni zagotovljena enaka kakovost storitve. Minljivost storitev obstaja oziroma jo je možno izkoristiti le v določenem času in je tako ni možno shranjevati. Če je ne izkoristimo tisti trenutek, ko nam je na voljo, bo drugi dan izgubljena.¹¹⁸
127. Klasifikacija trženjskih instrumentov s katerimi vplivata v koncentraciji udeleženi podjetji so trženje, izdelki/storitve, cena in tržne poti. Glede na aktivnosti, ki jih izvajata v koncentraciji udeleženi podjetji s področja promocijskih dejavnosti se nanašajo na sodelovanje na turističnih sejmi in sejmi specializiranih za aktivnosti, ki jih izvajajo in pomembnih dogodkih, ki se organizirajo doma in po svetu. Podjetji izdajata elektronske in tiskane publikacije za domače in tuje končne uporabnike. Poleg posrednih promocijskih aktivnosti na oglasnih mestih (radijskih, televizijskih in plakatnih) izvajajo tudi neposredne promocijske aktivnosti svojim obstoječim končnim uporabnikom, ki jih imajo v svoji bazi CRM.
128. Agencija tako glede na zapisano v tej točki ocenjuje, **da ovir s področja distribucijskih poti ni**. Aktivnosti podjetji v koncentraciji so skladne z aktivnostmi, ki jih izvajajo njuni konkurenti na območju Republike Slovenije. Agencija patentov in licenc na upoštevni trgih, ki jih obravnava ta odločba ni preverjala, saj niso relevantni za sprejem odločitve v tej koncentraciji. Ključna v dejavnosti turizma je blagovna znamka, ki jo s profesionalnim in strokovnim delom gradita podjetji udeleženi v koncentraciji sami.

¹¹⁶ BUHALIS, D. (2000) Distribution Channels in the Changing Travel Industry, The international journal of tourism research, 2 (5), 355-359

¹¹⁷ Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, Diplomsko delo Urška Opalk, z naslovom Trženske poti v turizmu, Ljubljana 2008, točka 3.

¹¹⁸ Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, Diplomsko delo Urška Opalk, z naslovom Trženske poti v turizmu, Ljubljana 2008, točka 3.

III.3.1.4. Vpliv manjšinskih deležev na oblikovanje cene na upoštevni trgih na območju Republike Slovenije

129. Upniki podjetja SAVA so vložili v skladu z ZFPPIPP vlogo na Okrožno sodišče v Ljubljani, ki je izdalo sklep in pričelo postopek. NFP podjetja SAVA upošteva skupno višino posameznih vrst terjatev na bilančni presečni datum 31. 3. 2015, kot izhaja iz revidiranih računovodskih izkazov podjetja SAVA.¹¹⁹ **Namen prestrukturiranja je enakomerno obravnava vseh dolžnikov podjetja SAVA.** Ključni cilj finančnega prestrukturiranja so ohranjanje oziroma povečanje vrednosti sredstev (predvsem finančnih), ki bi z nadzorovanimi odprodajami, ob ustreznih pogojih, omogočili optimalno poplačilo obveznosti podjetja SAVA. Poslovno prestrukturiranje z ohranjanjem ključnih delovnih mest bo omogočilo ustvarjanje pogojev za nadaljnjo rast posameznih dejavnosti, skupek vsega pa bi se odražal v dolgoročno vzdržnem poslovanju družbe (»going concern«).¹²⁰
130. Agencija na osnovi sklepa Okrožnega sodišča v Ljubljani o potrditvi NFP ugotavlja, da morajo biti morebitne spremembe aktivnosti, ki jih izvaja podjetje **SAVA usklajene, kadar gre za odločitve, ki se nanašajo na odlog poplačila oziroma menjavo predmeta zavarovanja, ki je naveden v NFP. Vse spremembe NFP morajo biti sprejete soglasno, kar pomeni, da imajo manjšinski terjatveni upniki v obdobju do zaključka poslovnega leta 2019** v skladu z ZFPPIPP več pravic kot manjšinski delničarji v delniški družbi, ki ni podvržena omenjenemu zakonu. Navedeno ravno tako velja za konkurenčno podjetje **Istrabenz holdinška družba, d.d.** v katerem ima podjetje SAVA svojo naložbo.
131. **Skupno ali navzkrižno članstvo članov organov odločanja in nadzora** lahko pomeni nevarnost za učinkovito konkurenco na upoštevni trgih zaradi izmenjave občutljivih informacij med podjetjema, kar lahko vodi v koordinacijo konkurenčnega vedenja na trgu. Pri tem se pojavi vprašanje, ali obstaja možnost in verjetnost koordinacije tržnega obnašanja, kar bi lahko vodilo v zmanjšanje konkurence podjetij na trgu, povišanje cen in/zmanjšanje kakovosti in posledično do zmanjšanja blaginje končnega uporabnika. Manjša stopnja konkurence med podjetji **je posledica težnje maksimizirati skupni dobiček**, izmenjava ali samo dostop do občutljivih informacij o cenah, strategijah, stroških, namerah podjetja pa pomaga konkurentu doseči eksplicitni ali implicitni dogovor o tržnem obnašanju in ga tudi spremljati, poveča transparentnost, kar zmanjša spodbudo podjetij konkurirati si na trgu. Zmanjšana spodbuda podjetij, da si konkurirajo na trgu, je lahko torej že posledica manjšinskega lastniškega deleža v konkurenčnem podjetju, skupno članstvo v organih vodenja ali nadzora, pa lahko tiho koordinacijo konkurenčnega vedenja podjetij na trgu še olajša.¹²¹
132. Enostranski protikonkurenčni učinki se navadno kažejo v višjih cenah, zmanjšanju kakovosti in ponudbe izdelkov ali storitev. Zvišanje cen, ki bi bilo v primeru popolne konkurence nedobičkonosno, je lahko v primeru skupnega manjšinskega lastništva enega podjetja v več konkurenčnih podjetjih dobičkonosno, čeprav manjšinsko lastništvo ne pomeni povečanja tržne moči posameznega podjetja. V primeru zvišanja cen bi podjetje z manjšinskim deležem v konkurenčnem podjetju del dobička, ki bi ga izgubilo zaradi odhoda nekaterih kupcev k temu konkurentu, dobilo nazaj preko manjšinskega lastniškega deleža. Navedeno pomeni, da bodo managerji v primeru skupnih manjšinskih deležev skušali maksimizirati skupni dobiček in bodo **ponotranjili vpliv odločitev sicer konkurenčnega podjetja.** Indeks pritiska na cene je odvisen od **velikosti manjšinskega deleža**, tržnega

¹¹⁹ Načrt finančnega prestrukturiranja družbe Sava, d.d. v postopku prisilne poravnave opr.št. 2868/2015 z dne 18. 1. 2016, 2. odstavek na strani 3.

¹²⁰ Načrt finančnega prestrukturiranja družbe Sava, d.d. v postopku prisilne poravnave opr.št. 2868/2015 z dne 18. 1. 2016, 1. odstavek strani 36.

¹²¹ Javna agencija republike Slovenije za varstvo konkurence, Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018, 111. odstavek na strani 27.

deleža ciljnega podjetja, stopnje zamenljivosti proizvodov in profitne marže.¹²²

133. Pomemben vpliv na konkurenco imajo lahko tudi posojila oziroma terjatve, ki jih ima določeno podjetje v konkurenčnih podjetjih. Tovrstne povezave ustvarijo močne vezi med konkurenti, saj ima podjetje, ki je lastnik posojila ali terjatev, skrb glede sposobnosti posojilojemalca, da bo pravočasno poplačal dolg in obresti, posojilojemalec pa teži k ustvarjanju dobička. Na podlagi pogodbe o posojilu oziroma odkupu terjatev lahko posojilodajalec pridobi občutljive poslovne informacije o poslovanju med seboj konkurenčnih podjetij brez predstavnika vodenja ali nadzora v drugem podjetju in brez deleža lastništva v podjetju.¹²³

134. V primeru sposobnosti manjšinskega delničarja, da dvigne ceno oziroma poslabša kakovost ponudbe, bo spodbuda k tem dejanjem celo večja kot v primeru popolne združitve podjetij.¹²⁴ Spodbuda k izključitvi bo večja, če ima podjetje poleg finančnega interesa še določena dodatna korporativna upravičenja in preko teh dostop do občutljivih tržnih informacij podjetja, v katerem ima manjšinski delež. Dodatno preglednost trga povečuje tudi posredno manjšinsko lastništvo v konkurenčnih podjetjih in z njim povezana korporacijska upravičenja, kar olajša odkrivanje odklonov udeleženih podjetij od skupnega cilja, to je maksimiranja skupnega dobička. Hkrati prepletenost neposrednega in posrednega lastništva konkurenčnih podjetij tudi otežuje in odvrača vstop na trg potencialnim konkurentom in možnost rasti obstoječih.¹²⁵ Tudi Massimo Motta¹²⁶ ugotavlja, da udeležba podjetja v lastniški strukturi konkurenčnega podjetja, tudi brez možnosti izvajanja kontrole nad slednjim, okrepi možnosti za dogovarjanje med takšnimi podjetji.

135. Agencija iz analize seznamov članov uprave, upravnega odbora ali drugega organa, ki zakonito zastopa podjetje ali nadzornega sveta katerega drugega podjetja, dejavnega na upoštevni trgih ugotavlja sledeče: (i) **Gregor Rovanišek** je izvršni direktor podjetja SAVA in hkrati predsednik nadzornega sveta družbe Istrabenz Turizem, d. d., (ii) **Klemen Boštjančič** je predsednik Upravnega odbora podjetja SAVA in hkrati predsednik Nadzornega sveta podjetja Sava Turizem, d. d., (iii) **Tina Pelcar Burgar** je članica Upravnega odbora podjetja SAVA in hkrati članica Nadzornega sveta podjetja Sava Turizem, d. d., (iv) **Matej Narat** je član Upravnega odbora podjetja SAVA in hkrati član Nadzornega sveta podjetja Sava Turizem, d. d. in namestnik predsednika Nadzornega sveta podjetja Hoteli Bernardin, d. d., (v) **Dejan Rajbar** je član uprave DZS, založništvo in trgovina, d. d., direktor York Global Finance, poslovne dejavnosti in storitve, d. o. o. in namestnik predsednika Upravnega odbora SAVA, član Nadzornega sveta Elements Skladi, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d. d., član Nadzornega sveta CINKARNA Metalurško-kemična industrija Celje, d. d., (vi) **Aleš Škoberne** je družbenik AB ŠPORTNO SVETOVANJE - svetovanje, zastopanje in turizem, d. o. o., direktor podjetja AB ŠPORTNO SVETOVANJE - svetovanje, zastopanje in turizem, d. o. o., član Upravnega odbora podjetja SAVA, izvršni direktor Elements Skladi, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d. d., in hkrati član Nadzornega sveta podjetja Sava Turizem, d. d., član Nadzornega sveta Elements Skladi, upravljanje alternativnih investicijskih

¹²² Javna agencija republike Slovenije za varstvo konkurence, Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018, 122. odstavek na strani 29.

¹²³ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd, 2016, str. 34 in Javna agencija republike Slovenije za varstvo konkurence, Odločba št. 3061-9/2016-206 z dne 16. 7. 2018, 125. odstavek na strani 30.

¹²⁴ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd., 2016, str. 334.

¹²⁵ The Competitive Effects of Minority Shareholdings: Legal and Economic Issues, Panagiotis Fotis and Nikolaos Zevgolis. Oxford; Portland, OR: Hart Publishing Ltd, 2016, str. 345-347.

¹²⁶ Massimo Motta: Competition Policy, Theory and Practice; European University Institute, Florence, and Universitat Pompeu Fabra, Barcelona. Cambridge University Press, str. 144. Massimo Motta je bil glavni ekonomist (Chief Competition Economist) na Evropski komisiji od septembra 2013 do avgusta 2016.

skladov, d.d., **(vii) Goranka Volf** je članica uprave podjetja KAD in hkrati članica Nadzornega sveta Term Čatež, d.d.; **(viii) Gregor Bajraktarevič** je član uprave podjetja KAD in hkrati član Nadzornega sveta podjetja Hit, d.d., **(ix) Irma Frelih** je zaposlena na SDH zaposlena v oddelku turizma in gospodarstva in hkrati članica Nadzornega sveta podjetja Hit, d.d., **(x) Damjan Belič** je 50,00 % lastnik v podjetju NEOS FIN, finančno svetovanje, d.o.o. in 50,00 % lastnik v podjetju NEOS svetovanje, d.o.o. in hkrati predsednik nadzornega sveta SDH in predsednik Nadzornega sveta THERMANA Laško, d.d., **(xi) Milan Marinič** je ustanovitelj podjetja USTANOVA MAMUT KAMNIK in hkrati predsednik Nadzornega sveta podjetja ISTRABENZ, holdinška družba, d.d. in član Nadzornega sveta podjetja Hoteli Bernardin, **(xii) Boris Žnidarič** je pred upokojitvijo bil član uprave KAD in hkrati namestnik predsednika Nadzornega sveta podjetja KAD in član Nadzornega sveta podjetja KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, **(xiii) Borut Jamnik** je predsednik uprave podjetja Modra zavarovalnica, d.d. in hkrati član Nadzornega sveta podjetja KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, predsednik upravnega odbora Združenja nadzornikov Slovenije, podpredsednik strokovnega sveta Združenja nadzornikov Slovenije, člana upravnega odbora evropskega združenja pokojninskih skladov javnega sektorja EAPSPI (European Association of Public Sector Pension Institutions) in predsednik Nadzornega sveta podjetja CINKARNA Metalurško-kemična industrija Celje, d.d.. Podjetje Modro zavarovalnico v Nadzornem svetu od šestih članov zastopajo trije predstavniki podjetja KAD Natalija Stošički, namestnica predsednika Nadzornega sveta podjetja Modra zavarovalnica, d.d., dr. Janez Prašnikar, član Nadzornega sveta podjetja Modra zavarovalnica, d.d. in Bachtiar Djalil, predstavnik uprave KAD in hkrati član Nadzornega sveta podjetja Modra zavarovalnica, d.d.¹²⁷

136. Agencija iz analize seznamov članov uprave, upravnega odbora ali drugega organa, ki zakonito zastopa podjetje ugotavlja, da sta v povezavi s predhodnim odstavkom lastnika že omenjenih družb **(i) SAVVAS ANDREAS LIASIS** je 100 % lastnik in član Nadzornega sveta Elements Skladi, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d.d., **81,68 % lastnik Alpen Invest Sklad**, 100 % lastnik **DDM Group AG, Schochenmühlestrasse 4, 6340 Baar, Švica**, DDM Invest I AG (s sedežem v Švici), DDM Invest II AG (s sedežem v Švici), DDM Invest III AG (s sedežem v Švici), DDM Invest IV AG (s sedežem v Švici), DDM Invest VII AG (s sedežem v Švici), DDM Invest X AG (s sedežem v Švici), DDM Invest XX AG (s sedežem v Švici), DDM Invest VII, d.o.o. (s sedežem v Sloveniji) in DDM Debt Management d.o.o. Beograd (s sedežem v Srbiji), 50 % lastnik **Element Capital Partners, Nikozija, Ciper, YORK GLOBAL FINANCE OFFSHORE BDH S.a.r.l. 26 Boulevard Royal Luxemburg, Luksemburg** je 41,74 % lastnik podjetja SAVA in **(ii) Ugur Yildirim** je 50 % lastnik lastnik **Element Capital Partners, Nikozija, Ciper**.¹²⁸

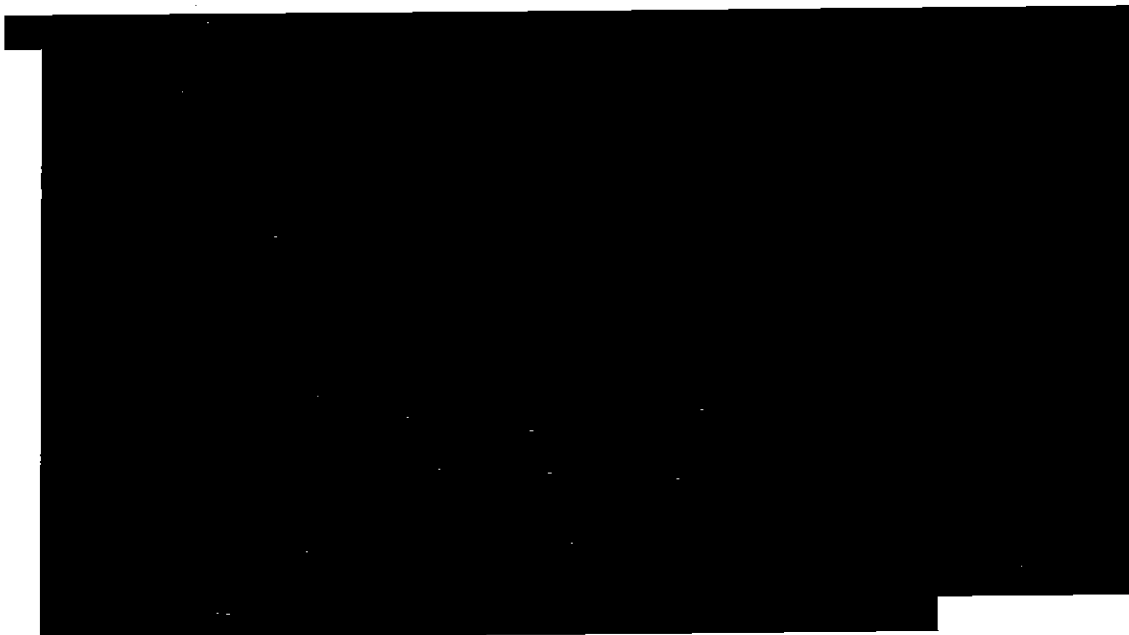
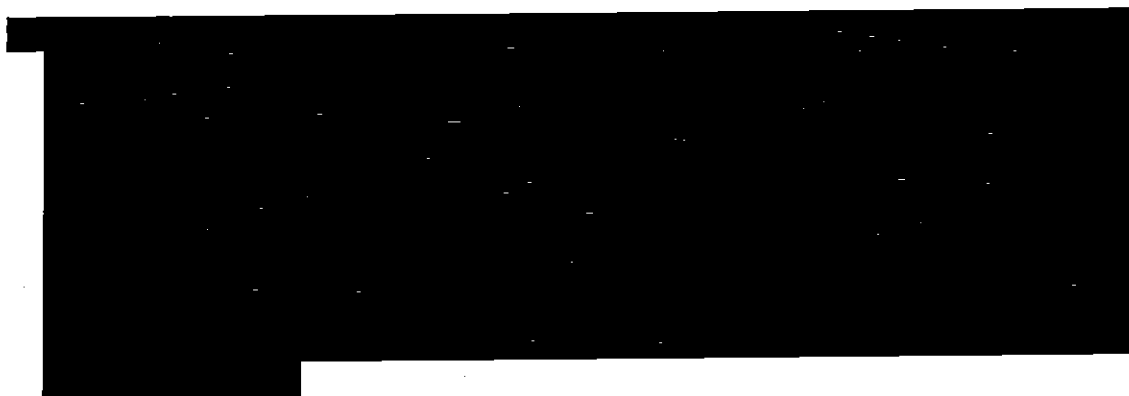
137. Agencija tako glede na zapisano v tej točki meni, da je ključna za zvišanje cen proizvodov/storitev na upoštevnih trgih tržna moč podjetja. Kljub prepletenosti podjetij v koncentraciji in njihovih lastniških deležev, ter članov ki zakonito zastopajo podjetji in nadzornega sveta katerega drugega podjetja dejavnega na upoštevnih trgih Agencija meni, da podjetji v koncentraciji **ne izkazujeta tržne moči, da bi tako lahko preoblikovali cene na upoštevnih trgih na območju Republike Slovenije.**

¹²⁷ Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bila knjižena 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, v točki 4.2 na strani 11 in nadaljevanje na strani 12, in javno dostopnih podatkih AJPES in GVIN.

¹²⁸ Priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin, ki je bila knjižena 9. 10. 2018 pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, v točki 4.2 na strani 11 in nadaljevanje na strani 12, in javno dostopnih podatkih AJPES in GVIN.

III.3.1.5. Vpliv na oblikovanje cen na upoštevne trge ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije

138. Priglasitelj je navedel, da ima podjetje fleksibilno cenovno politiko, ki se prilagaja povpraševanju na trgu in zasleduje cilj povečevanja zasedenosti kapacitet in povečevanja prihodkov na razpoložljivo sobo.¹²⁹

141.

¹²⁹ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 11.

¹³⁰ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 11.

¹³¹ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 11.

¹³² Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 11 in 12.

133

142.

134

143. Agencija je na osnovi javno dostopnih podatkov preverila navedbe priglasitelja in ugotovila na primeru Web cenikov, da so navedbe skladne, saj se cene za posamezni hotel glede na enako število zvezdic znotraj destinacije razlikujejo in enako število zvezdic med destinacijami ravno tako razlikujejo. Agencija ocenjuje, da se politika oblikovanja cen glede na obstoječo poslovno politiko priglasitelja ne bo spremenila.

¹³³ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 12.

¹³⁴ Dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8, stran 12.

Tabela 3: Gibanje cen v hotelskih namestitvah v dvoposteljni sobi z zajtrkom podjetja SAVA na območju Republike Slovenije

Naziv hotela / datum	od Maja do Junija 2015	od Maja do Junija 2016	od Maja do Junija 2017
Hotelske namestitve v gorskih občinah			
GRAND HOTEL TOPLICE	██████	██████	██████
HOTEL GOLF superior	██████	██████	██████
HOTEL PARK	██████	██████	██████
HOTEL SAVICA	██████	██████	██████
HOTEL JADRAN	██████	██████	██████
HOTEL TRST	██████	██████	██████
GLAMPING GOZDNE VILE* brez zajtrka	██████	██████	██████
DRUŽINSKI GLAMPING * najem mobilne hiške na noč	██████	██████	██████
Hotelske namestitve v zdraviliških občinah			
HOTEL LIVADA PRESTIGE	██████	██████	██████
HOTEL AJDA	██████	██████	██████
HOTEL TERMAL	██████	██████	██████
APARTMAJSKO NASELJE PREKMURSKA VAS	██████	██████	██████
BUNGALOVI TURISTIČNO NASELJE	██████	██████	██████
GRAND HOTEL PRIMUS	██████	██████	██████
APARTMAJI PTUJ	██████	██████	██████
BUNGALOVI PTUJ	██████	██████	██████
POČITNIŠKE HIŠICE PTUJ* mobilna hiška za dve osebi na noč	██████	██████	██████
GLAMPING VINSKA VAS	██████	██████	██████
HOTEL RADIN	██████	██████	██████
HOTEL IZVIR	██████	██████	██████
HOTEL ZELENi GAJ	██████	██████	██████
HOTELSKO NASELJE ZELENi GAJ	██████	██████	██████
HOTEL LIPA	██████	██████	██████
APARTMAJI LIPOV GAJ	██████	██████	██████

Vir:

III.3.2. Vertikalna povezanost na upoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev in zdraviliškega zdravljenja na območju Republike Slovenije

144. Z alotmajsko pogodbo se je podjetje SAVA zavezalo, da bo dalo v določenem času turistični agenciji na razpolago določeno število ležišč v določenem objektu in tako nudil končnim uporabnikom proizvode/storitve, ki jim jih pošlje agencija, in jim le-ta zato plača določeno provizijo, turistična agencija pa se zavezuje, da si bo prizadevala jih zasesti oziroma bo podjetje SAVA v določenih rokih obvestila, da tega ne more, ter da bo plačala ceno opravljenih storitev, v kolikor je izkoristila najete hotelske zmogljivosti. Podjetje SAVA prevzema dokončno in nepreklicno obveznost, da bo v določenem času dalo v uporabo dogovorjeno število ležišč in nudilo končnim uporabnikom proizvode/storitve, ki jih pošilja turistična agencija. Podjetje SAVA ne sme skleniti z drugo turistično agencijo pogodbe, s katero bi ji oddal zmogljivosti, ki so že najete po alotmajski pogodbi (ki je v pisni obliki kot

obvezna listina).¹³⁵

145. Podjetje Sava ne smeta spremeniti dogovorjenih cen, če o tem ne obvesti turistične agencije najmanj šest mesecev vnaprej, razen če se spremeni menjalni tečaj valut, ki vplivajo na dogovorjeno ceno. Nove cene se smejo zaračunavati šele mesec dni potem, ko jih prejme turistična agencija. Nove cene ne veljajo za storitve, za katere sta podjetji že prejeli oziroma jima je že bil poslan seznam gostov. Nikakor pa spremembe cene nimajo učinka na rezervacije, ki sta jih podjetji potrdil.¹³⁶ Takšna določila v pogodbah ima tudi podjetje Hoteli Bernardin, ter ostala podjetja na območju Republike Slovenije.
146. Alotmajska pogodba predstavlja pogodbo o najemu kapacitet, pri katerih lastnik kapacitet omogoča najem le-teh za določen čas, ter za kapacitete, ki jih namerava zasesti turistična agencija. Turistična dejavnost ponudbe hotelskih proizvodov/storitev temelji na posredniškem delovanju, zato je sklepanje takšnih pogodb običajna praksa.¹³⁷
147. Podjetje SAVA Turizem, d.d. je dne 21.9.2015 podpisalo pogodbo o izvajanju zdravstvenih storitev za obdobje od 2015 do 2019 z ZZZS. Predmet te pogodbe je določitev medsebojnih pravic in obveznosti glede izvajanja in financiranja programov zdravstvenih storitev, ki jih podjetje SAVA Turizem, d.d. opravlja za zavarovance ZZZS. Pogodba podrobneje opredeljuje (i) planirani obseg programa po dejavnostih, (ii) vrednost programa in izhodiščne cene storitev, (iii) medsebojne obveznosti pogodbenih strank, (iv) posebna določila pogodbe in (v) organizacijski čas izvajanja programa in čakalna doba za zavarovane osebe ZZZS. Podjetje Sava Turizem, d.d. je dne 10. 8. 2016 podpisalo aneks št.1 k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019, dne 21. 8. 2017 podpisalo aneks št.2 k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019 in dne 6. 6. 2018 podpisalo aneks št.3 k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019.¹³⁸
148. Agencija na podlagi posredovanih dokumentov ugotavlja, da podpisani takšni dogovori ne vplivajo negativno na opredeljene upoštevne trge, ker so alotmajske pogodbe sklenjene za obdobje enega leta in se nanašajo samo na turistične agencije v sklopu upoštevne trga ponudbe hotelskih proizvodov/storitev na območju Republike Slovenije. Na upoštevne trgu zdraviliškega zdravljenja se poleg podjetja SAVA Turizem, d.d. nahajajo tudi konkurenčna podjetja Terme Olimia, d.d., Medicinski center Rogaška d.o.o.(zdravstvo), Terme Čatež, Terme Dobrna, d.d., Thermana d.d., Istrabenz Turizem, d.d., Terme Krka, d.o.o., Terme Topolšica, d.d., Terme Resort, d.o.o. in Unior d.d., ki majo ravno tako sklenjene

¹³⁵ XXV. Poglavje Pogodba o najetju gostinskih zmogljivosti (Alotmajska pogodba) v Obligacijskem zakoniku (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631), spletna stran <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1263> in Pogodba o sodelovanju, ki je priloga 7 k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki jo je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8.

¹³⁶ XXV. Poglavje Pogodba o najetju gostinskih zmogljivosti (Alotmajska pogodba) v Obligacijskem zakoniku (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631), spletna stran <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1263> in Pogodba o sodelovanju, ki je priloga 7 k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki jo je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8.

¹³⁷ XXV. Poglavje Pogodba o najetju gostinskih zmogljivosti (Alotmajska pogodba) v Obligacijskem zakoniku (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631), spletna stran <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1263> in Pogodba o sodelovanju, ki je priloga 7 k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki jo je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8.

¹³⁸ Pogodba in Aneks št. 3 k Pogodba o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015 - 2019, ki je priloga 6 k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki jo je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8 in Aneks št. 1 in Aneks 2. k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015 - 2019, ki sta prilogi k dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki jo je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-10.

sporazume.¹³⁹

III.3.3. Obstoj nakupne moči naupoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev in zdraviliškega zdravljenja v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

149. Zdraviliško zdravljenje na območju Republike Slovenije sodi v del javnega zdravljenja, zato je sestavni del Splošnega dogovora 2015, ki so ga dne 24. 6. 2015 podpisali Ministrstvo za zdravje, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Zdravniška zbornica Slovenije, Lekarniška zbornica Slovenije, Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Skupnost socialnih zavodov Slovenije in Skupnost organizacij za usposabljanje Slovenije.¹⁴⁰

150. Iz Splošnega dogovora 2015 in prilog (02, 03, 04, 21, 22 in 23) izhaja, da se število zavezancev, glede na zdraviliško zdravljenje obračunava po metodologiji, ki je sestavni del dogovora. Tako izvajalec hotelskih proizvodov/storitev in zdraviliškega zdravljenja nima vpliva na določanje oziroma oblikovanje cen pač pa plačnik storitev določa ceno in obseg. Glede na to v koncentraciji udeleženo podjetje letno sklepa aneks k pogodbi v kateri se morebitne predvidene spremembe cene in količine opravljenih aktivnosti, spremenijo. Na osnovi izdane odločbe zavezancu v koncentraciji udeleženo podjetje izvede aktivnosti v skladu z odločbo, ki jo poravna ZZZS.¹⁴¹

151. Agencija v tem delu ugotavlja, da v delu aktivnosti naupoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev in zdraviliškega zdravljenja v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije **obstaja nakupna moč** glede na javno dostopne dokumente. Kako vpliva ta nakupna moč na končno odločitev bo pojasnjeno v nadaljevanju odločbe.

III.3.4. Horizontalni učinki naupoštevni trgih

152. Horizontalne koncentracije podjetij je mogoče opredeliti kot koncentracijo, v katerih udeležena podjetja poslujejo na opredeljenihupoštevni trgih. Glede na opredelitevupoštevni trgov Agencija ugotavlja, da je podjetje SAVA prisotno na sledečihupoštevni trgih ponudbe: (i) hotelskih in kamp proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije, (ii) hotelskih, kamp proizvodov/storitev, zdraviliškega zdravljenja in plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije in podjetje Hoteli Bernardin (i) hotelskih in kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije.

153. Agencija meni, da je zamenljivost ponudbe za končnega uporabnika ključnega pomena glede na izbrano destinacijo obupoštevjanju proizvodno/storitvenih trgov kot je navedeno v točki III.2. te odločbe in predhodnem odstavku. Za sam izračun tržne koncentracije¹⁴² pa zaradi razvejanosti hotelskih verig za namene te koncentracije ni smotrno pridobivanje podatkov od vseh konkurentov, da bi bilo mogoče na vsehupoštevni trgih izračunati indeks

¹³⁹ Pogodba in Aneks št. 3 k Pogodba o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015 - 2019, ki je priloga 6 k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki jo je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-8 in Aneks št. 1 in Aneks 2. k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015 - 2019, ki sta prilogi k dopolnitvi vloge za priglasitev koncentracije podjetja SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki jo je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod številko dokumenta 3061-31/2018-10 in navedba na spletni strani ZZZS

[http://www.zzss.si/ZZSS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/\\$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf](http://www.zzss.si/ZZSS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf).

¹⁴⁰ Spletna stran ZZZS <http://www.zzss.si/egradivap/2EC3F2AC07922434C1257E7C0040094A>.

¹⁴¹ Spletna stran ZZZS <http://www.zzss.si/egradivap/2EC3F2AC07922434C1257E7C0040094A>.

¹⁴² Na tem temelji tudi presoja konkurenčnih organov ZDA, ki uporabljajo t.i. test SLC, na podlagi česar se presoja, ali koncentracija znatno povečuje tržno koncentracijo in vodi v koncentrirani trg.

Herfindahl – Hirschman (HHI_{19})¹⁴³, ki se uporablja kot eden izmed kazalnikov stopnje koncentracije na trgu. Agencija je za namene te koncentracije uporabila javno dostopne podatke iz dejavnosti hotelov in podobnih namestitvenih obratov v katerih so zajeti vsi opredeljeni upoštevni trgi na območju Republike Slovenije. Pri obravnavi podatkov je Agencija upoštevala devetnajst največjih podjetij med katerimi sta tudi v koncentraciji udeleženi podjetji in sedemnajst konkurentov. Iz javno dostopnih podatkov je Agencija izračunala HHI_{19} indeks iz naslova ustvarjenih prihodkov od prodaje in iz števila nočitev na območju Republike Slovenije.

154. Agencija obravnava glavni dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij kot upoštevni trg ponudbe hotelskih in kamp proizvodov/storitev na opredeljenih ožjih trgih na območju Republike Slovenije in kot specifična upošteva upoštevni trg ponudbe zdraviliškega zdravljenja in upoštevni trg plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo na opredeljenem ožjem trgu na območju Republike Slovenije. Agencija je za namene te koncentracije uporabila v tabeli 4 ustvarjene prihodke od prodaje prvih 19 podjetij v katerih so zajeti tudi prihodki od zdraviliškega zdravljenja in ustvarjeni prihodki enodnevnih končnih uporabnikov oziroma obiskovalcev na območju Republike Slovenije.

Tabela 4: Prihodki od prodaje v koncentraciji udeleženih podjetij in konkurentov na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Prihodek od prodaje	Tržni delež %	Prihodek od prodaje	Tržni delež %	Prihodek od prodaje	Tržni delež %
SAVA	65.982.000	15,70	69.087.000	14,63	73.656.195	12,58
Hoteli Bernardin	26.828.000	6,38	28.494.000	6,03	29.005.071	4,95
Skupaj obe podjetji	92.810.000	22,09	97.581.000	20,66	102.661.266	17,53
17 konkurenčnih podjetji	253.310.369	60,28	267.579.689	56,66	278.860.060	47,61
Prihodki od prodaje na območju RS	420.237.157	100,00	472.227.126	100,00	585.713.284	100,00

Vir: Javno dostopni podatki AJ PES <https://www.ajpes.si/jolp/> in konsolidirana/revidirana poslovna poročila za leta 2015, 2016 in 2017 za sledeča podjetja SAVA, Hoteli Bernardin, Istrabenz Turizem, d.d., Terme Čatež, d.d., Terme Krka, d.o.o., TERME MARIBOR d.o.o., Skupina HIT, Hotel Union d.d., Thermana, d.d., Terme Olimia, d.d., HOTEL PALACE PORTOROŽ d.o.o., Hoteli Metropol d.o.o., Terme Dobrna, d.d., Hotel Sava Rogaška, d.o.o., EUROTAS HOTELI d.o.o., Hotel Slon, d.d., Adria turistično podjetje, d.o.o., Delfin Hotel ZDUS, d.o.o. in SLKI d.o.o. Termani Rogaška Slatina.

155. Tržna koncentracija¹⁴⁴ sporoča stopnjo koncentracije na trgu ustvarjenih turističnih prihodkov na upoštevem trgu dejavnosti hotelov in podobnih nastanitvenih obratov na območju Republike Slovenije. HHI_{19} indeks v danem primeru pred koncentracijo znaša $HHI_{19} = 371$ kar pomeni, trg z visoko stopnjo konkurence. Tudi po koncentraciji ne prihaja do večjih sprememb saj je $HHI_{19} = 495$ ($\Delta HHI_{19} = 124$). HHI izkazuje visoko stopnjo konkurence na območju Republike Slovenije.

¹⁴³ HHI se izračuna tako, da se seštejejo kvadrati posameznih tržnih deležev vseh podjetij na trgu. Znaša lahko malo nad 0 (na trgu neštetih ponudnikov) do 10.000 v primeru monopolov. Pri izračunu pa je izjemno pomemben tudi t.i. prirast-delta, ki kaže spremembo v tržni situaciji, ki jo povzroči zadevna koncentracija, če je HHI manj kot 1.000 ali indeks HHI med 1.000 in 2.000 in delta pod 250 bodo horizontalno koncentracijo odobrili, ker je malo verjetno, da bi negativno vplivala na upoštevni trg.

¹⁴⁴ Na tem temelji tudi presoja konkurenčnih organov ZDA, ki uporabljajo t.i. test SLC, na podlagi česar se presoja, ali koncentracija znatno povečuje tržno koncentracijo in vodi v koncentrirani trg.

Tabela 5: Število nočitev v koncentraciji udeleženi podjetij in konkurentov na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
Sava Turizem, d.d.	1.112.124	16,44	1.133.554	15,64	1.174.208	14,97
Hoteli Bernardin, d.d.	479.624	7,09	504.217	6,96	535.965	6,83
Skupaj obe podjetji	1.591.748	23,53	1.637.771	22,60	1.710.173	21,80
17 konkurenčnih podjetji	3.626.058	53,61	3.573.888	49,32	3.751.994	47,82
Število nočitev na območju RS	6.763.562	100,00	7.247.047	100,00	7.846.196	100,00

Vir: Javno dostopni podatki AJPES <https://www.ajpes.si/olp/> in konsolidirana/revidirana poslovna poročila za leta 2015, 2016 in 2017 za sledeča podjetja SAVA, Hoteli Bernardin, Istrabenz Turizem, d.d., Terme Čatež, d.d., Terme Krka, d.o.o., TERME MARIBOR d.o.o., Skupina HIT, Hotel Union d.d., Thermana, d.d., Terme Olimia, d.d., HOTEL PALACE PORTOROŽ d.o.o., Hoteli Metropol d.o.o., Terme Dobrna, d.d., Hotel Sava Rogaška, d.o.o., EUROTAS HOTELI d.o.o., Hotel Slon, d.d., Adria turistično podjetje, d.o.o., Delfin Hotel ZDUS, d.o.o. in SLKI d.o.o. Termari Rogaška Slatina.

156. Tržna koncentracija¹⁴⁵ sporoča stopnjo koncentracije na trgu ustvarjenega števila nočitev na upoštevem trgu dejavnosti hotelov in podobnih nastanitvenih obratov na območju Republike Slovenije. HHI₁₉ indeks v danem primeru pred koncentracijo znaša HHI₁₉ = 493 kar pomeni, trg z visoko stopnjo konkurence. Tudi po koncentraciji ne prihaja do večjih sprememb saj je HHI₁₉ = 697 (Δ HHI₁₉ = 204). HHI izkazuje visoko stopnjo konkurence na območju Republike Slovenije.

157. Agencija meni, da je 17,53 % tržni delež v primeru prihodkov od prodaje in 21,80 % tržni delež iz naslova števila nočitev razlika, ki se odraža iz naslova metodološkega dela prikaza javno dostopnih podatkov in morebitno boljšega trženja v konkurenčnih podjetjih: (i) ponudba ločenih gostinskih uslug za zunanje končne uporabnike, (ii) drugačna diferenciacije cen proizvodov/storitev, (iii) končni uporabniki v apartmajskih naseljih se poslužujejo gostinskih storitev in (iv) itd. Glede na to Agencija v nadaljevanju obravnava pridobljene podatke s strani prijavitelja in javno dostopne podatke glede na število nočitev/število dnevnih obiskov, saj je tu tržni delež višji od tržnega deleža ustvarjenih prihodkov iz prodaje in kapacitet v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih.

III.3.4.1. Horizontalni učinki na trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije

158. Na upoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.1. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v gorskih občinah, saj za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) kampih, (ii) planinskih in drugih domov, (iii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iv) prostorih pri sobodajalcih in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov.

¹⁴⁵ Na tem temelji tudi presoja konkurenčnih organov ZDA, ki uporabljajo t.i. test SLC, na podlagi česar se presoja, ali koncentracija znatno povečuje tržno koncentracijo in vodi v koncentrirani trg.

Tabela 6: Število hotelskih nočitev ustvarjenih v podjetju SAVA v gorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
SAVA		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Domačih gostov		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Tujih gostov		[20-30]		[10-20]		[10-20]
Število nočitev v gorskih občinah	1.041.487	100,00	1.163.567	100,00	1.277.154	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

Tabela 7: Hotelske kapacitete, s katerimi razpolaga podjetje SAVA v gorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015			2016			2017		
	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %
SAVA			[10-20]			[10-20]			[10-20]
Kapacitete v gorskih občinah	3.830	9.703	100,00	3.899	10.066	100,00	3.910	10.182	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164504S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2

159. V koncentraciji ima udeleženo podjetje v gorskih občinah na območju Republike Slovenije dosega [10-20] % delež ležišč iz naslova nastanitvenih kapacitet v Gorskih občinah na območju Republike Slovenije. Agencija na osnovi tabele 7a. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje [20-30] % tržni delež v gorskih občinah na območju Republike Slovenije. Strukturi deleža končnih uporabnikov v koncentraciji udeleženega podjetja v letu 2017 predstavlja [] % delež tujih končnih uporabnikov oziroma gostov in [] % delež domačih končnih uporabnikov oziroma gostov. Ker je tržni delež v koncentraciji udeleženega podjetja višji od deleža kapacitet ležišč v gorskih občinah, Agencija ocenjuje, da je **izkoriščenost kapacitet** v koncentraciji udeleženega podjetja v gorskih občinah na območju Republike Slovenije **višja od konkurenčnih podjetij**.

160. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne

opravlja dejavnosti na trg ponudbe iz te točke v gorskih občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevem trgu **ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.2. Horizontalni učinki na trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije

161. Na upoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v gorskih občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.1. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v gorskih občinah, saj je za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) hotelih, motelih, penzionih, gostiščih in hotelsko apartmajskih naseljih (ii) planinskih in drugih domov, (iii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iv) prostorih pri sobodajalcih in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov v tem primeru turistov.

Tabela 8: Število kamp nočitev ustvarjenih v podjetju SAVA v gorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
SAVA		[20-30]		[10-20]		[10-20]
Število nočitev v gorskih občinah	478.307	100,00	523.519	100,00	707.952	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Databaze/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

162. Agencija na osnovi tabele 8. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje v letu 2017 [10-20]% tržni delež v gorskih občinah na območju Republike Slovenije. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trgu ponudbe iz te točke v gorskih občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevem trgu **ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.3. Horizontalni učinki na trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

163. Na upoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.2. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v zdraviliških občinah, saj je za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) kampih, (ii) planinskih in drugih domov, (iii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iv) prostorih pri sobodajalcih in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov v tem primeru turistov.

Tabela 9: Število hotelskih nočitev ustvarjenih v podjetju SAVA v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
SAVA		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Domačih gostov		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Tujih gostov		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Število nočitev v zdraviliških občinah	2.347.941	100,00	2.481.996	100,00	2.566.242	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

Tabela 10: Hotelske kapacitete s katerimi razpolaga podjetje SAVA v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015			2016			2017		
	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %
SAVA			[20-30]			[20-30]			[20-30]
Kapacitete v zdraviliških občinah	5.581	11.770	100,00	5.602	11.827	100,00	5.681	12.121	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164504S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2

164. V koncentraciji ima udeleženo podjetje v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije dosega [20-30] % delež ležišč iz naslova nastanitvenih kapacitet v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije. Agencija na osnovi tabele 7a. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje [20-30] % tržni delež v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije. Strukturi deleža končnih uporabnikov v koncentraciji udeleženega podjetja v letu 2017 predstavlja [] % delež tujih končnih uporabnikov oziroma gostov in [] % delež domačih končnih uporabnikov oziroma gostov. Ker je tržni delež v koncentraciji udeleženega podjetja višji od deleža kapacitet ležišč v zdraviliških občinah, Agencija ocenjuje, da je **izkoriščenost kapacitet** v koncentraciji udeleženega podjetja v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije **višja od konkurenčnih podjetij**.

165. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trg ponudbe iz te točke v zdraviliških občinah na območju Republike

Slovenije, zato na tem upoštevem trgu ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.

III.3.4.4. Horizontalni učinki na trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

166. Na upoštevem trgu ponudbe kamp proizvodov/storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.2. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v zdraviliških občinah, saj je za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) hotelih, motelih, penzionih, gostiščih in hotelsko apartmajskih naseljih (ii) planinskih in drugih domov, (iii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iv) prostorih pri sobodajalcih in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov v tem primeru turistov.

Tabela 11: Število kamp nočitev ustvarjenih v podjetju SAVA v zdraviliških občin na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
SAVA		[30-40]		[30-40]		[30-40]
Število nočitev v zdraviliških občinah	515.104	100,00	497.742	100,00	536.645	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

167. Agencija na osnovi tabele 10. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje v letu 2017 [30-40] % tržni delež v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trgu ponudbe iz te točke v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevem trgu ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.

III.3.4.5. Horizontalni učinki na trg zdraviliških zdravstvenih storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

168. Na upoštevem trgu ponudbe zdraviliških zdravstvenih storitev v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije je iz točke III.2.3. razvidno, da Agencija med podatki te točke upošteva nastanitve domačih gostov oziroma končnih uporabnikov v zdraviliških občinah.

Tabela 12: Število hotelskih nočitev, ki je ekvivalentno številu storitev ustvarjenih domačih gostov podjetja SAVA v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število storitev	Tržni delež %	Število storitev	Tržni delež %	Število storitev	Tržni delež %
Število nočitev domačih gostov SAVA		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Število nočitev domačih gostov v zdraviliških občinah	1.710.438	100,00	1.744.708	100,00	1.761.845	100,00

Vir: Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_naslanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

Tabela 13: Število hotelskih nočitev, ki je ekvivalentno številu ustvarjenih storitev zavarovancev ZZS v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število storitev	Tržni delež %	Število storitev	Tržni delež %	Število storitev	Tržni delež %
Število nočitev zavarovancev ZZS v zdraviliških občinah		[0-5]		[0-5]		[0-5]
Število nočitev domačih gostov v zdraviliških občinah	1.710.438	100,00	1.744.708	100,00	1.761.845	100,00

Vir: Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki na spletni strani AJPes: Poslovno poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leta 2015 (stran 60), 2016 (stran 60) in 2017 (stran 59), <https://www.ajpes.si/iolp/podjetje.asp?maticna=5554195000>

169. Agencija pojasnjuje, da je podjetje ZZS za svoje zavarovance, ki se v zdraviliških občinah zdravijo poravnala tako storitev zdraviliškega zdravljenja kot tudi nočitev zavarovancev za čas njegovega zdravljenja. Agencija je zato iz podatkov podjetja ZZS upoštevala število izdanih odločb za zdraviliško zdravljenje in tako pripravila tabeli 13, 14 in 15. Podjetje ZZS ima v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije [0-5] % tržni delež, ki se bistveno ni spremenil v obdobju treh let. Agencija meni, da nakupna moč ni tako velika, da bi vplivala na cene proizvodov/storitev na upoštevnem trgu v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije.

Tabela 14: Prihodki, ki jih je podjetje SAVA ustvarilo iz naslova zavarovancev ZZS v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Prihodki od prodaje	Tržni delež %	Prihodki od prodaje	Tržni delež %	Prihodki od prodaje	Tržni delež %
zavarovanci ZZS podjetja v koncentraciji		[20-30]		[20-30]		[20-30]
zavarovanci ZZS v zdraviliških občinah	28.030.331	100,00	28.610.212	100,00	28.225.663	100,00

Vir: Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številčkama dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in javno dostopni podatki na spletni strani AJPES: Poslovno poročilo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za leta 2015 (stran 29), 2016 (stran 28) in 2017 (stran 28). <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5554195000>

170. Agencija na osnovi tabele 11a. ugotavlja, da je v koncentraciji udeleženo podjetje ustvarilo [10-20] % tržni delež na osnovi števila nočitev domačih gostov oziroma končnih uporabnikov v primerjavi s številom vseh nočitev domačih gostov v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije v letu 2017. Tabela 11b prikazuje [0-5] % tržni delež števila nočitev domačih gostov oziroma končnih uporabnikov oziroma zavarovancev, ki jim je plačalo podjetje ZZS namestitvev in zdraviliško zdravljenje v primerjavi s številom vseh nočitev domačih gostov v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije v letu 2017. Tabela 11c prikazuje [20-30] % tržni delež ustvarjenih prihodkov za zavarovance ZZS v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije.

Tabela 15: Struktura prihodkov od podjetja SAVA, ki so bili ustvarjeni iz naslova zavarovance ZZS v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Prihodki od prodaje	Delež v %	Prihodki od prodaje	Delež v %	Prihodki od prodaje	Delež v %
hotelske namestitve	████████	████████	████████	████████	████████	████████
zdraviliško zdravstvene storitve in material	████████	████████	████████	████████	████████	████████
Prihodki od prodaje podjetja v koncentraciji	5.640.000	100,00%	5.897.000	100,00%	6.451.000	100,00%

Vir: Vloga za priglasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za priglasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številčkama dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8.

171. Agencija iz strukture plačil, ki jih je posredovalo v koncentraciji udeleženo podjetje ugotavlja, da je bila večina sredstev, ki jih je za končne uporabnike oziroma zavarovance poravnal ZZS nanaša predvsem za zdraviliško zdravljenje saj strukturni delež zdraviliškega zdravljenja znaša ██████ %.

172. Tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij se ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trg ponudbe iz te točke v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevnem trgu **ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.6. Horizontalni učinki na trg plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

173. Na upoštevnem trgu ponudbe plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije je iz točke III.2.4. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke upošteva storitve, ki jih je izvedlo podjetje v koncentraciji za dnevne obiskovalce (domačih in tujih) oziroma končne uporabnike, ki gostujejo v kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah.

Tabela 16: Število dnevni obiskovalcev plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo podjetja SAVA v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2016		2017	
	Število dnevni kart	Tržni delež %	Število dnevni kart	Tržni delež %
Število dnevni obiskovalcev SAVA	810.345	44,44%	811.494	44,08%
Število dnevni obiskovalcev na v zdraviliških občinah	1.823.424	100,00%	1.840.945	100,00%

Vir: Spletna stran ZZNS, Letni poročili ZZNS za leti 2016 in 2017 http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Financno_poslovanje_zdravilisc_v_letu_2016_za_splet.pdf in http://www.slovenia-terme.si/data/upload/Financno_poslovanje_zdravilisc_v_letu_2017_za_splet.pdf

174. Agencija na osnovi tabele 12. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje v letu 2017 **44,08 %** tržni delež med prodanimi dverimi kartami za dnevne obiskovalce plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije. Tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij se ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trgu ponudbe iz te točke v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevem trgu **ne vzbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.7. Pojasnilo k opisu horizontalnih učinkov na trgu ponudbe v zdraviliških občinah na območju Republike Slovenije

175. Agencija v točkah III.3.4.3., III.3.4.4., III.3.4.5. in III.3.4.6. te odločbe je smiselno upoštevala podatke priglasiatelja za leta 2015, 2016 in 2017, ki upoštevajo tudi turistični destilaciji Terme Lendava in Terme Banovci (pri slednji se je postopek prodaje šele pričel). Za destinacijo Terme Lendava je v koncentraciji udeleženo podjetje dne 2. 10. 2018 podpisalo notarsko pogodbo o izčlenitvi¹⁴⁶, iz katere izhaja izčlenitev s prevzemom v skladu s tretjim odstavkom 623. člena ZGD-1.¹⁴⁷ Podjetje Sava Turizem, d.d. je pripravilo izčlenitev na dan 31. 5. 2018, s katero prenaša sledeče premoženje nepremičnine, premičnine, zaloge, znamke, delovna razmerja, pogodbe, pravice in obveznosti in druge pravne položaje in pravna razmerja, ki tvorijo turistično destinacijo Terme Lendava na novo podjetje za poseben namen Terme Lendava, turizem in gostinstvo, d.o.o. Bolj podrobna izčlenitev je navedena v sedmem členu omenjene pogodbe.¹⁴⁸

176. Agencija iz javno dostopnih podatkov navaja tudi, da je dne 28. 1. 2019 bil objavljen notarski zapisnik skupščine podjetja Sava Turizem, d.d., (SV 1021/18 Notar Vojko Pintar, Kranj) iz katerega izhaja, da je bil izglasovan predlog na skupščini o izčlenitvi premoženja na podjetje za poseben namen Terme Lendava, turizem in gostinstvo, d.o.o. Predlog ni bil izglasovan soglasno, pooblaščenec manjšinskega delničarja, ki je glasoval proti predlogu je

¹⁴⁶ SV 747/18 Notar Vojko Pintar, Kranj.

¹⁴⁷ Dopolnitev vloge za priglasiitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki je je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-10, stran 1 in spletna stran AJPES javna objava z dne 27.12.2018 Notarski zapis pogodbe o izčlenitvi premoženja, v uvodnem delu je navedba na strani 2 in 7. člen na straneh 5 do 8, kjer je podrobneje navedena izčlenitev file:///C:/Users/Lokar/Downloads/7351-11-20181227-0035281_7351-006-20181227-013418.pdf

¹⁴⁸ Dopolnitev vloge za priglasiitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki je je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-10, stran 1 in spletna stran AJPES javna objava z dne 27. 12. 2018 Notarski zapis pogodbe o izčlenitvi premoženja, v uvodnem delu je navedba na strani 2 in 7. člen na straneh 5 do 8, kjer je podrobneje navedena izčlenitev file:///C:/Users/Lokar/Downloads/7351-11-20181227-0035281_7351-006-20181227-013418.pdf.

podal informacijo o napovedani tožbi na izpodbojnost sprejetega sklepa na skupščini.¹⁴⁹

177.

150

178. Agencija glede na navedbe ugotavlja, da so nekateri pogoji, ki jih je navedel priglasiatelj že izpolnjeni.

179. Agencija v tej točki omenja, da aktivnosti, ki jih je izvajalo podjetje Sava Turizem, d.d. kot aktivnosti javnega zdravstva izvajajo s pomočjo programov stacionarne in ambulantne rehabilitacije po naslednjih standardih: (i) standard tip 1 - vnetne revmatske bolezni, (ii) standard tip 2 - degenerativni zunaj sklepni revmatizem, (iii) standard tip 3 - stanje po poškodbah in operacijah oa lokomotornem sistemu s funkcijsko prizadetostjo, (iv) standard tip 7 - kožne bolezni, (v) standard tip 9 - obolenja dihal prevzemnik nima.¹⁵¹

180. V primeru, da bi Agencija upoštevala, da je prodaja objektov na destinaciji Terme Lendava zaključena bi bilo potrebno podatke o tržnih deležih ustrezno znižati (primer navajamo število nočitev $\Delta 11,00\%$ ¹⁵²). S tem v povezavi tudi storitve zdraviliškega zdravljenja in števila dnevnih obiskovalcev plavalnih/rekreacijskih in igralnih bazenov ter naprav na kopališčih s termalno vodo.

III.3.4.8. Horizontalni učinki na trg hotelskih proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

181. Na upoštevnem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.5. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v obmorskih občinah, saj je za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) kampih, (ii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iii) prostorih pri sobodajalcih, (iv) privezi v turističnem pristanišču in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov v tem primeru turistov.

¹⁴⁹ Spletna stran AJPES javna objava z dne 28. 1. 2019 Notarski zapisnik skupščine podjetja Sava Turizem, d.d. file:///C:/Users/Lokar/Downloads/7351-11-20181227-0035281_7351-006-20181227-013418.pdf

¹⁵⁰ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 30. 1. 2019, ki je je Agencija prejela 31. 1. 2019 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-10, na stran 1 in 2.

¹⁵¹ Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za obdobje 2015-2019 in trije aneksi k tej pogodbi v dopolnitvi vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in 31. 1. 2019 so knjiženi pod številka dokumenta 3061-31/2018-8 in 3061-31/2018-10 in spletne strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije [http://www.zzs.si/ZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/\\$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf](http://www.zzs.si/ZZS/info/egradiva.nsf/0/14e583d0bfccfd93c12571860053dd2d/$FILE/2015%20Seznam%20zdravilisc%20v%20Sloveniji%20-%20w.pdf).

¹⁵² Spletna stran AJPES Poslovno poročilo podjetja Sava Turizem d.d. za leto 2017 <https://www.ajpes.si/jolp/podjetje.asp?maticna=5301971000>.

Tabela 17: Število hotelskih nočitev ustvarjenih v podjetju Hoteli Bernardin v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
Hoteli Bernardin		[20-30]		[20-30]		[20-30]
Domačih gostov		[5-10]		[5-10]		[5-10]
Tujih gostov		[10-20]		[10-20]		[10-20]
Število nočitev v obmorskih občinah	1.566.981	100,00	1.621.197	100,00	1.749.366	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

Tabela 18: Hotelske kapacitete, s katerimi razpolaga podjetje Hoteli Bernardin v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015			2016			2017		
	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %	Število sob	Število ležišč	Delež na ležišča %
Hoteli Bernardin			[20-30]			[20-30]			[20-30]
Kapacitete v obmorskih občinah	4.155	9.784	100,00	4.120	9.808	100,00	4.213	9.985	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=2164504S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/&lang=2

182. V koncentraciji ima udeleženo podjetje v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije dosega [20-30] % delež ležišč iz naslova nastanitvenih kapacitet v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije. Agencija na osnovi tabele 13a. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje [20-30] % tržni delež v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije. Strukturi deleža končnih uporabnikov v koncentraciji udeleženega podjetja v letu 2017 predstavlja [] % delež tujih končnih uporabnikov oziroma gostov in [] % delež domačih končnih uporabnikov oziroma gostov. Ker je tržni delež v koncentraciji udeleženega podjetja višji od deleža ležišč v obmorskih občinah, Agencija ocenjuje, da je **izkoriščenost kapacitet** v koncentraciji udeleženega podjetja v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije **višja od konkurenčnih podjetij**.

183. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trg ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v obmorskih občinah na

območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevnem trgu **ne vznbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.9. Horizontalni učinki na trg kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

184. Na upoštevnem trgu ponudbe kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije je iz točk III.2. in III.2.5. te odločbe razvidno, da Agencija med podatki te točke ne upošteva vseh nastanitev v obmorskih občinah, saj je za namen te koncentracije Agencija ni upoštevala števila nočitev v: (i) hotelih, motelih, penzionih, gostiščih in hotelsko apartmajskih naseljih, (ii) turističnih kmetij z namestitvijo, (iii) prostorih pri sobodajalcih, (iv) privezi v turističnem pristanišču in (v) vsakih drugih objektih za nastanitev končnih uporabnikov v tem primeru turistov.

Tabela 19: Število kamp nočitev ustvarjenih v podjetju Hoteli Bernardin v obmorskih občin na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
Hoteli Bernardin Kamp Lucija		[10-20]		[20-30]		[20-30]
Število nočitev v obmorskih občinah	229.039	100,00	246.772	100,00	275.302	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in Javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

185. Agencija na osnovi tabele 14. ugotavlja, da ima v koncentraciji udeleženo podjetje [20-30] % tržni delež v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije. Agencija glede na prejete podatke s strani prigrasitelja ugotavlja, da se tržni delež pred in po koncentraciji udeleženih podjetij ne spreminja, saj eno od podjetij v koncentraciji ne opravlja dejavnosti na trg ponudbe kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije, zato na tem upoštevnem trgu **ne vznbuja večjega suma in ni potrebna poglobljena analiza upoštevnega trga.**

III.3.4.10. Pojasnilo k opisu horizontalnih učinkov na trg hotelskih in kamp proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

186. Agencija v točkah III.3.4.7. in III.3.4.8. te odločbe presodila in smiselno upoštevala podatke prigrasitelja za leta 2015, 2016 in 2017 v katerih je upoštevala v realizaciji številu nočitev končnih uporabnikov oziroma gostov v sklopu ponudbe v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije za objekte navedene v 13. odstavku točke I.1. te odločbe.¹⁵³

187. Podatki v navedenih točkah iz predhodnega odstavka je podjetje Hoteli Bernardin prodalo in nato vzelo v najem navedene nepremičnine. Pogodba med podpisniki je bila sklenjena 18. 9. 2018, licenčna pogodba pa je bila sklenjena 20. 11. 2018 in je stopila v veljavo

¹⁵³ Odločba Javne Agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence št. 3061-13/2018-10 z dne 10. 5. 2018.

Tabela 20: Število hotelskih nočitev na destinacije San Simon Hotel Resort in Hotel Mirita v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije

Podjetje	2015		2016		2017	
	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %	Število nočitev	Tržni delež %
San Simon Hotel Resort in Hotel Mirita	77.672	4,96	75.907	4,68	83.655	4,78
Število nočitev v obmorskih občinah	1.566.981	100,00	1.621.197	100,00	1.749.366	100,00

Vir: Vloga za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d. in Hoteli Bernardin, d.d. Portorož z dne 8. 10. 2018, ki ga je prejela Agencija dne 9. 10. 2018 in je knjižen pod številko dokumenta 3061-31/2018-1, dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki ju je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod številka dokumenta 3061-31/2018-7 in 3061-31/2018-8 in javno dostopni podatki Statističnega urada Republike Slovenije

https://pxweb.stat.si/pxweb/Database/Ekonomsko/21_gostinstvo_turizem/01_nastanitev/02_21645_nastanitev_letno/02_21645_nastanitev_letno.asp

188. Agencija je na podlagi revidiranih poslovnih poročil podjetja udeleženega v koncentraciji in javno dostopnih podatkov za primerjavo pripravila tabelo 20, ki podaja informacijo o številu nočitev na destinaciji San Simon Hotel Resort in Hotel Mirita v preteklih letih. Podatki v točki III.3.4.7. te odločbe predstavljajo poslovanje v koncentraciji udeleženega podjetja pred prodajo nepremičnin iz trinajstega odstavka v točki I.1. te odločbe. Tržni deleži prevzetega podjetja bi bili tako proporcionalno nižji od izračunanih v točki III.3.4.7. te odločbe.

189. Glede na podatke Agencija navaja, da ima podjetje SAVA v lasti delež, ki je naveden v štirinajstem odstavku točke I.1. te odločbe, ki ob koncu leta 2017 izkazuje več kot 80 milijonov EUR negativnega kapitala, zato je bil dne 15. 2. 2018 na Okrožnem sodišču v Kopru izdan sklep o začetku postopka preventivnega prestrukturiranja, ki se vodi pod številko 559/2018. Večinski upnik terjatev je podjetje DUTB.¹⁵⁵ Agencija glede na obstoječo navedbo ni upoštevala morebitnih sinergijskih učinkov tega podjetja na razmere v obmorskih občinah. Agencija poudarja, da iz dokumentacije podjetja SAVA v povezavi z NFP obstaja navedba, da so za podjetje SAVA **strateške naložbe** v podjetja Sava Turizem, Hoteli Bernardin in **Istrabenz Turizem**. Morebitna prodaja terjatev s strani DUTB podjetju SAVA bi privedlo do trajnejših spremembe na upoštevem trgu ponudbe hotelskih proizvodov/storitev v obmorskih občinah na območju Republike Slovenije. Zato bo Agencija, glede na dodeljene ji pristojnosti spremljala nastale dogodke in po potrebi ukrepala.

¹⁵⁴ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 15. 2. 2019, ki je Agencija prejela 18. 2. 2019 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-11.

¹⁵⁵ Dopolnitev vloge za prigrasitev koncentracije podjetij SAVA in Hoteli Bernardin z dne 11. 12. 2018, ki je Agencija prejela 12. 12. 2018 in je knjižena pod št. 3061-31/2018-8.

IV. OBJAVA IZREKA ODLOČBE

190. Na podlagi petega odstavka 22. člena ZPOmK-1 se izrek odločbe objavi na spletni strani Agencije.

V. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA

191. V skladu s prvim odstavkom 118. člena Zakona o splošnem upravnem postopku¹⁵⁶ mora organ odločiti o stroških postopka. Glede na to, da posebni stroški v postopku niso nastali, je organ odločil, kot izhaja iz druge točke izreka.

VI. ZAKLJUČEK

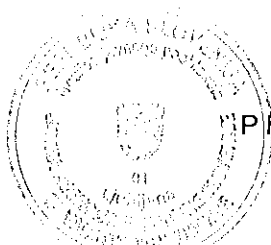
192. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in na podlagi podatkov, ki jih je Agencija pridobila iz javno dostopnih evidenc, Agencija ugotavlja, da koncentracija podjetij SAVA in Hoteli Bernardin ne bo imela za posledico ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja na kateremkoli od horizontalno povezanih trgov, ravno tako ni verjetno, da bi vertikalna povezanost trgov, na katerih so prisotna v koncentracijo udeležena podjetja in z njimi povezana podjetja, imela negativne učinke na konkurenco na upoštevni trgih, zato ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence. Agencija je zato odločila, kot izhaja iz izreka te odločbe.

193. Odločba je izdana v dveh izvornikih od katerih enega prejme priglasitelj koncentracije in enega hrani Agencija.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

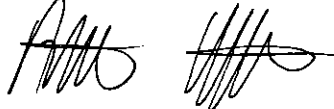
Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:
Marko Eržen

Andrej Matvoz

PREDSEDNIK SENATA

Vročiti:

- SAVA, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, po pooblastilu Odvetniška družba Zdolšek, Miklošičeva 5, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP.

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

Objaviti:

- Izrek odločbe se objavi na spletni strani Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence.

¹⁵⁶ Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/09 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/09 popr.), 8/10 in 82/13.

